

**LEÁNYFALUI DUNA-PART
HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET
TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT
MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ
ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV**

2024. március

RENATUR

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

Megbízó:

Leányfalu Nagyközség Önkormányzata

2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 126.

Kapcsolattartó:

Adorján András polgármester

Iker Zsuzsanna képviselő

E-mail: polgarmester@leanyfalu.hu

Megbízott:

RENATUR 2005 BT.

Képviseli: Dukay Igor, cégvezető

Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán utca 16.

Postacím: 2030 Érd, Szilvafa utca 9/4.

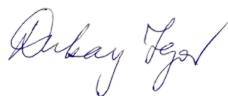
Telefon: 06 (70) 235-02-54

E-mail: dukayigor@gmail.com, info@renatur.hu

Honlap: <http://renatur.hu>

Készítették:

- Böhm Éva Irén (növényteni és állattani felmérés)
- Dukay Igor, természetvédelmi mérnök, természetvédelmi szakértő, RENATUR 2005 BT.
- Dukay Zsombor, adatbáziskezelés

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu , dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

Tartalom

Mellékletek jegyzéke.....	3
1. Bevezetés, vezetői összefoglaló	4
2. A természeti állapotfelmérés eredményei	6
2.1. A tervezési terület általános táji helyzete, adottságai, múltja.....	6
2.1.1. A tervezési terület elhelyezkedése a tájban, a terület táji adottságai	6
2.1.2. A tervezési terület rövid tájtörténete archív térképek alapján	6
2.1.3. A terület elhelyezkedése a természetvédelmi meghatározottságú területek rendszerében....	9
2.2. Növénytani eredmények.....	11
2.2.1. Előzmények és módszertani bevezetés.....	11
2.2.2. A tervezési terület élőhelyei, vegetációtípusai	13
2.2.3. A terület növényfajainak és a terület természetességének értékelése	17
2.2.4. Inváziós növényfajok.....	19
2.3. Állattani adatok összegzése és értékelése.....	19
4. Összefoglalás, a természetvédelmi kezelés szükségessége és fő irányai	24
5. Felhasznált irodalom	27

Mellékletek jegyzéke

1. sz. melléklet	A tervezési terület növénytani fajlistája
2. sz. melléklet	Fényképfelvételek
3. sz. melléklet	A Leányfalui Duna-part helyi védett terület természetvédelmi kezelési terve (2024)
4. sz. melléklet	A helyi védett terület helyrajzi számai
5. sz. melléklet	A helyi védett terület határának töréspont-koordinátái
6. sz. melléklet	A tervezési terület átnézeti térképe

1. Bevezetés, vezetői összefoglaló

Leányfalu Nagyközség Önkormányzatától 2023. novemberében kaptunk felkérést a Leányfalui Duna-part helyi védetté nyilvánításának előkészítése tárgyában.

Tekintettel arra, hogy a felkérés tél elején érkezett, a védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció és kezelési terv szerződés szerinti átadási határideje pedig 2024. március 31-e, olyan tervezési programot kellett összeállítsunk, mely ezeket a keretfeltételeket figyelembe veszi.

A fenti okból új növény- és állattani eredmények gyűjtésére nem, vagy nagyon kis mértékben volt lehetőség. Annak érdekében, hogy az ártéri erdőben koratavasszal megjelenő védett növényfajokról mégis rendelkezésre állhasson új, saját, 2024. februári, márciusi adat, a teljesítési határidő kitolódott az említett március végi időpontra.

A terület természeti értékeinek feltárásával kapcsolatban fontos előny, hogy a tanulmány szakmai megalapozását végző Böhm Éva Irén leányfalui lakos, aki a területet, valamint általában a Duna-menti és Szentendrei-szigeti élőhelyeket nagyon jól ismeri. A tervezési területre nézve, 15 évre visszanyúlóan, saját megfigyelésekkel is rendelkezik.

Dukay Igor szintén évtizedek óta dolgozik vizes élőhelyek természeti értékeinek feltárásával, védelmével, rehabilitációval, bemutatásával, kezelésükkel. Helyismerettel is rendelkezik, illetve a szentendrei és budakalászi dunai ártéri erdők állapotfelmérésével, állapotjavításával is foglalkozott, önkormányzati felkérése.

Annak érdekében, hogy számos szakértő által, hosszú időre vonatkozó helyi adatokkal is rendelkezessünk, a DINPI szakmai támogatását kértük. A kapott adatbázis védett és inváziós növény- és állatfajok pontadatait, élőhelytérképet, valamint a természetvédelmi meghatározottságú területek határvonalait is magába foglalja.

A tanulmány összeállításához figyelembe vettük a Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) interaktív térképét, valamint a TIR és a Pro Vértes Alapítvány helyi védett területekre vonatkozó adatbázisát (http 5).

E két forrás, továbbá Pest Megye Környezetvédelmi Program 2014-2020 1. sz. melléklete (http 6), valamint egy helyi rendelet alapján vált számunkra is ismertté, hogy a leányfalui Duna-part már helyi védelem alatt áll, vagy állt, vagy a védetté nyilvánítási folyamat már egyszer megkezdődött, majd megállt. (A „Leányfalui Duna-parti ártéri erdő” helyi védett terület kiterjedése 80,47 ha, alapításának éve: 2006, Törzskönyvi száma: 12/221/TE/05. Az előzmények hiányos ismeretében a kérdés jogi tisztázásában nem foglalunk állást. Amennyiben, azonban, ha a terület helyi védettsége fennáll, jelen alapállapotfelmérési dokumentáció és kezelési terv továbbra is hiányt pótol, annál is inkább, mert a fenti dokumentumokban vagy nincs, vagy nagyon kevés megalapozó adat van, ill. egyáltalán nem ismert számunkra, hogy megalapozó dokumentáció (MD) és természetvédelmi kezelési terv (KT) készült-e korábban.

Jelen munka elkészítésének olyan megközelítésben is van jelentősége, hogy a Tvt. helyi védett területek esetében is a Tvt. kimondja, hogy azok KT-t legalább 10 évente felül kell vizsgálni. Amennyiben a terület már helyi védelem alatt áll, akkor az MD és a KT felülvizsgálatnak tekinthető.

Az MD-ben vizsgáljuk a tájtörténeti előzményeket is, hiszen a történeti, tájhasználati előzmények alapozzák meg a jelenlegi természeti állapotot.

A megalapozó dokumentáció (MD) és kezelési terv (KT) vonatkozó jogszabály (30/2001. (XII. 28.) *KöM rendelet*) alapján készült.

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

A tervezési területtel kapcsolatban fontos körülmény, hogy a nemzeti ökológiai hálózat ökológiai folyosójának, valamint a „Duna és ártere” megnevezésű Natura 2000-területnek része.

A helyi védelemmel Leányfalu Nagyközség Önkormányzata kimondja, hogy a TIR alapján ismert többi 15 helyi védett érték és terület mellett a Duna-part jogi védelmét is fontosnak tartja és kézben akarja tartani.

Sajnos itt is, és minden más településen is igaz, hogy minden egyes perccel, mellyel a védetté nyilvánítás, a szakszerű védelem és célirányos kezelés késlekedik, a terület természeti állapotromlását eredményezi, vagy kockázatát növeli.

A döntés elodázásával az utókor, a következő generációk számára ezért egy fokozatosan degradálódó, egyediséget veszítő világot, egyre nehezebben helyreállítható természeti állapotot hagyunk!

A vizsgálat alapján jelentős természeti értékek találhatók a leányfalui Duna-part-szakaszon:

1. Kisebb-nagyobb megszakításokkal végighúzódik egy keskeny ártéri erdősáv, mely természetessége jellemzően magas.
2. A területen két védett növényfajnak, a nyári tőzikének és a dunai csillagvirágnak vannak állományai. Utóbbi faj többes állományát mutattuk ki 2024-ben!
3. Az ártéri erdőben és közvetlen környezetében több tucat védett gerinctelen és gerinces állatfaj él.

2. A természeti állapotfelmérés eredményei

2.1. A tervezési terület általános táji helyzete, adottságai, múltja

2.1.1. A tervezési terület elhelyezkedése a tájban, a terület táji adottságai

A Leányfaluhoz tartozó Duna-part-szakasz Dövényi (2010) alapján az alábbi kistájban található:

1 Alföld nagytáj

1.1 Duna menti síkság középtáj

1.1.11 Vác—Pesti-Duna-völgy kistáj

A kistáj Dunabogdánytól a Csepel-sziget északi végéig hosszan húzódik a Duna mentén. Magába foglalja a Szentendrei-szigetet és az azt közrefogó két Duna-ágot is. A leányfalui szakasz a Szentendrei-Duna mentén, annak jobbpartján, a 13. és a 18. fkm-ek között húzódik.

A kistáj átlagosan 5 km széles; Leányfaluhoz tartozó igen keskeny sávját nyugati irányban a hegyláb vonala, illetve a 11-es út nyomvonala jelöli ki.

A kistáj jelentős része beépült (a forrásmunka 2010. évi kiadásának időszakában a beépült területek aránya 34,3 % volt). A kistáj Leányfalú területére eső részének beépültsége igen nagy arányú, hiszen beépítetlennek tulajdonképpen csak a Duna-partot lehet tekinteni, ahol a tervezett védett terület is húzódik.

A kistáj kialakulása a Duna eróziós és feltöltő munkájának eredménye, mely felszínalaktanára is hatással van: Átlagosan 98 m tszfm-ú ártéri síkság, mely a Visegrádi-soros után szétnyílik. A Duna jellemzően sekély, zátonyos, több sziget is kialakult, melyek egy része a mederszabályozás és medersüllyedés következtében a parthoz tapadt.

A fenti domborzati adottságok következtében a kistáj – mely nagy része eredendően ártér – növényzetére ártéri ligeterdők zonációja (lenne) jellemző, a zátonyok pionír növényzetétől a bokorfüzeseken, puhafaerdőkön át a keményfa ligetekig.

A leányfalui szakaszon a meder pionír növényzete és a bokorfüzesek még meg-megfigyelhetők. A legnagyobb természeti értéket az utóbbi évtizedekben visszatelepült fűz- és nyárfa-fajok dominálta puhafaerdők képezik (ld. még a 2.1.2. fejezetet). Keményfa-erdők a több évszázados, évezredes tájhasználat miatt gyakorlatilag maradék nélkül eltűntek, visszalakulásuk esélye a magasártér beépítésével megszűnt.

Ezen okokból a leányfalui Duna-part ártéri puhafa erdeje kiemelkedő táji, természeti értéket képvisel. Dövényi (2010) is jelzi ezen élőhelyek turisztikai okokra is visszavezethető degradációját, valamint felsorolja azt a három védett növényfajt, melyből az alábbiakban is bemutatott kettő a leányfalui partszakaszon is jelen van. (A harmadik, hiányzó faj a ligeti szőlő (*Vitis sylvestris*).)

2.1.2. A tervezési terület rövid tájtörténete archív térképek alapján

Adott tervezési terület természeti állapota sem térben, sem időben nem elszigetelt, nem egy független, pillanatnyi állapot. Térbeli ökológiai összefüggéseire a következő alfejezetben utalunk. Ebben az alfejezetben röviden azt vizsgáljuk, hogy a jelenlegi természeti állapotot milyen tájhasználati múlt befolyásolhatta. (A jövőre nézve pedig azt kell látni, hogy ezen dokumentum alapján készülő természetvédelmi kezelési tervnek az a célja, hogy a terület természeti állapota ne esetlegességek, és ellenérdekeltségek, hanem az élőhelyek védelme és javítása érdekében, pozitív irányba változzon.)

A táj hajdani képéről, hasznosításáról, azon keresztül, közvetve, természeti állapotáról az archív térképek nyújtanak vizuális információt (http 1). Visszaemlékezések, leírások, fényképek, légifotók (http 2), úrfelvételek a kapott képet további részletes tartalmakkal képesek feltölteni. A leányfalui Duna-part esetében ismert, de térképeken nem feltétlenül megjelenő információ a szentendrei HÉV Visegrádig

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

történő meghosszabbításának kísérlete, mely nyomai a Duna-parton még megvannak. Hasonló, a Duna-part hajdani természeti állapotára nézve még nagyobb jelentőségű a hajdani vontatóutak kialakítása, majd felhagyása, hiszen ezek miatt irtották le az ártéri erdőket, töltötték be mellékágakat, vagy azok torkolatait. Ezen felül a hajózási és árvízvédelmi, vagy akár ivóvízvédelmi intézkedések jártak, járhattak folyami élőhelyek károsításával (ld. mederkotrás, gátépítés, fakivágás, beépítés).

Az alábbiakban az Első, a Második, a Harmadik és az 1941. évi Katonai Felmérés térképeit elemezzük:

Az 1782-1785 között készült Első Katonai Felmérés térképén Leányfalu beépített részei helyén mindössze egy-két épület (épületmaradvány, ld. római örutorony) ismerhető fel. A Duna-parton egyetlen fát sem ábrázolta a térképész. A vélhetően már árvízi vízszintnél magasabb térszínen kialakított, 11-es út elődjének tekinthető út egyik, vagy mindkét oldalán hol keskenyebb, hol szélesebb gyepsáv (legelők, kaszálók) húzódnak. A part felé lefutó domboldalakat erdők és szőlők borítják. Szántók (vagy szárazabb gyepek) létét csak az északi területeken feltétezem a nem teljesen egyértelmű felületi jelek alapján. A térkép a Dunába folyó egyes kisebb mellékvizeket is ábrázolja, jellemzően gyepsávval, vagyis az eredeti fás vegetáció nélkül.

1. ábra A tervezési terület egy része az Első Katonai Felmérés térképén. ([http 1](http://1))

A Második Katonai Felmérés 1819 és 1869 között készült. A hegyláb és a Duna-part közötti magasártéri lapályt gyepeként, kisebb kiterjedésben szántóként hasznosíthatták. Az épületek száma nőtt, jellemzően azonban az épületek présházak lehettek. A Duna-parton ekkor sem ábrázoltak fás vegetációt. Az utak, a rév, a hajóalmok és mellékvizek, valamint kertek feltüntetésre kerültek.

RENATUR 2005 BT.

••• Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. ••• Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. •••
Tel.: +36 70 325 02 54 ••• E-mail: info@renatur.hu , dukayigor@gmail.com ••• Honlap: www.renatur.hu •••

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

2. ábra A tervezési terület egy része a Második Katonai Felmérés térképén. (http 1)

A Harmadik Katonai Felmérés – mely 1869-1887 között készült – térképén a parttal megközelítőleg párhuzamosan futó országút elnagyoltan van ábrázolva, míg az azt kísérő településrészek tájhasználatára nehezen ismerhető fel: A folyópart fátlan, a part felé esően is vannak kisebb szőlőskertek, elsősorban gyepek, esetleg szántók terülnek el a hegyláb alatti lapályon. A Dunába a hegylábban át folyó kis mellékvizet ekkorra már biztosan szabályozták.

Az 1941. évi Katonai Felmérésen az előző térképekhez képest nincs eltérés abban, hogy a folyóparton nem tüntettek fel fás vegetációt. Jelentős eltérés, hogy a település a hegyláb és a folyó közötti térszint jelentős mértékben borítja.

A CORONA-kémműhold 1960-as években készült, rossz felbontású felvétele alapján a Duna-partot végig keskeny, szinte folyamatos erdősáv kíséri. A fentrol.hu oldalon 1961-től érhetők el nagyon jó minőségű légifelvételek. A korábbi felvételeken eleinte csak keskeny sávként vonul végig az ártéri erdő a leányfalui Duna-parton. A későbbi felvételek alapján szakaszosan szélesebb fás sáv is kialakult. Az 1980-as évekből topográfiai térkép sok esetben keskeny fás sávot jelöl, de fasor-jellegű és gyepterület gyakran váltogatja a fás élőhelyeket.

A fentiek alapján valószínűsíthető, hogy a mostani ártéri erdő visszaalakulása az 1940-es évektől kezdődhetett, viszonylag zártabbá és szélesebbé az 1980-as évektől vált.

Az ártéri erdő jellemzően a folyó középvízi vízszintje és a magasabb ártri lakott és rekreációs övezetek közé szorulva, keskeny sávként alakult ki és fejlődött tovább.

Amint másutt megjegyezzük, a Duna-part természeti értékessége nem önmagában az idős fában, hanem a vele élőhelyet képező növény- és állatfajokból áll, és a Duna-parti zonációnak a fás sávon

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

kívüli (meder felé eső és hegyláb felé eső) élőhelyek is részei kellene legyenek, vagy lehetnek. Ezek közé tartoznak a kapcsolódó vízfolyások is, és más élőhelyek is.

3. ábra A tervezési terület részlete az 1980-as években készült 1:10000 méretarányú topográfiai térképen.

Tájtörténeti, területhasználati vonatkozású, hogy az Erdőtérkép alapján (http 7) egyetlen erdőművelés alatt álló erdőterület sem található a folyómenti erdőterületek között.

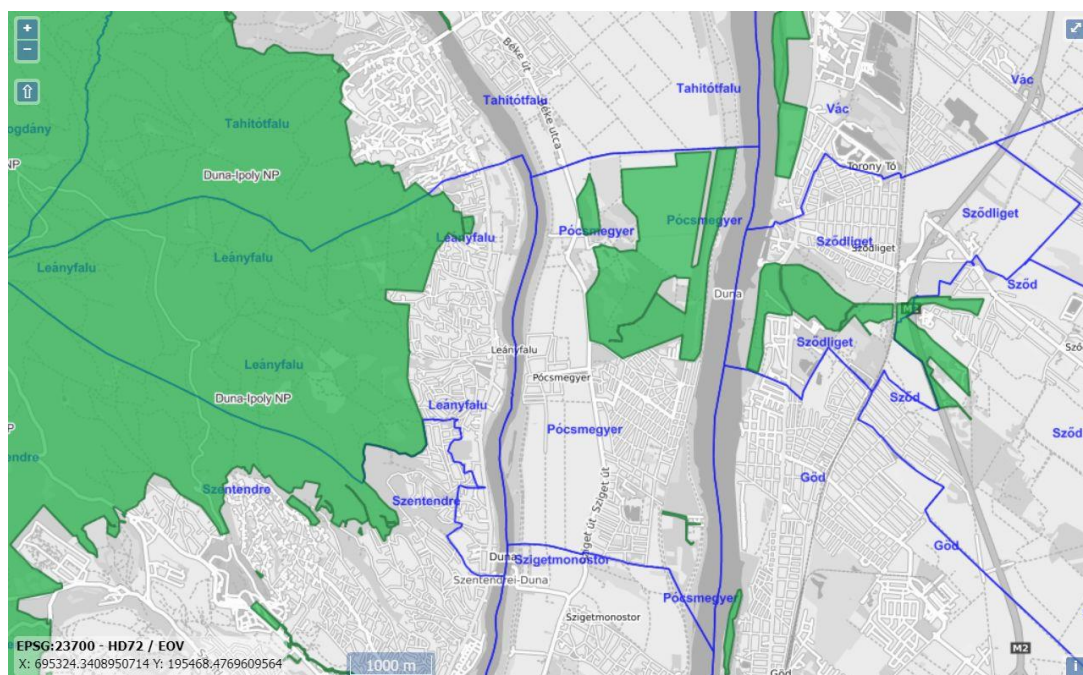
2.1.3. A terület elhelyezkedése a természetvédelmi meghatározottságú területek rendszerében

A bevezetőben említettek szerint a tervezési terület az országos ökológiai hálózatnak, mint ökológiai folyosó része, továbbá a „Duna és ártere” Natura 2000 területhez tartozik (http 8). Nem része országosan védett területnek, mely kizárná a helyi védelem alá helyezés lehetőségét. A védetté nyilvánítás folyamata során felmerülhet az országos védelem alá helyezés.

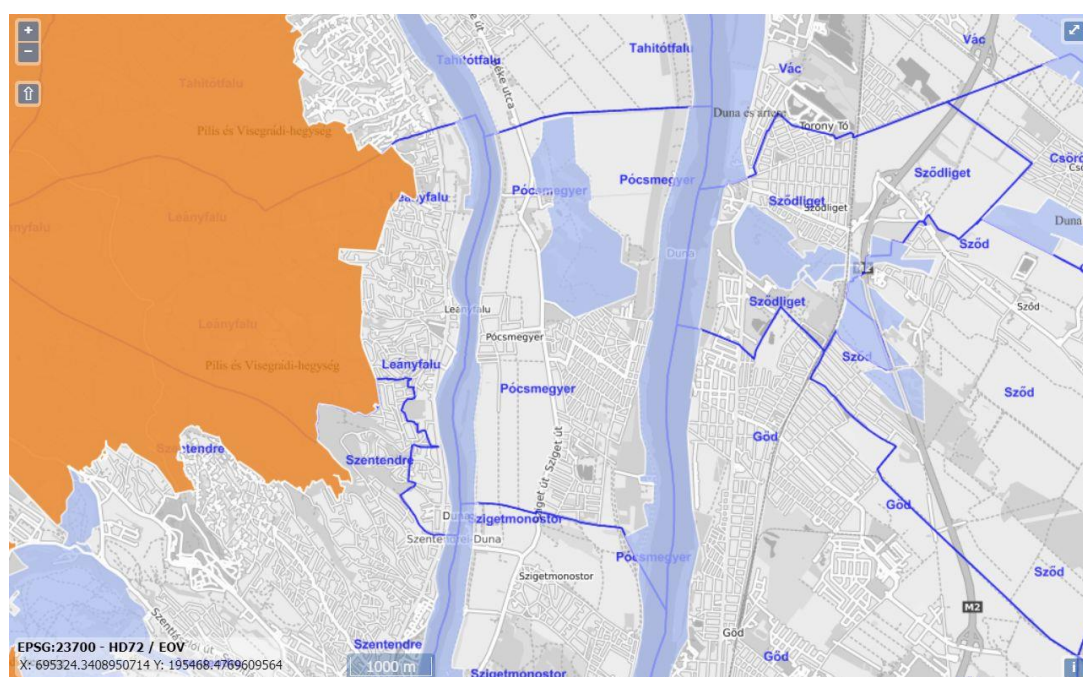
RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***
Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

4. ábra Országosan védett területek elhelyezkedése Leányfalu és környezetében. (http 8)

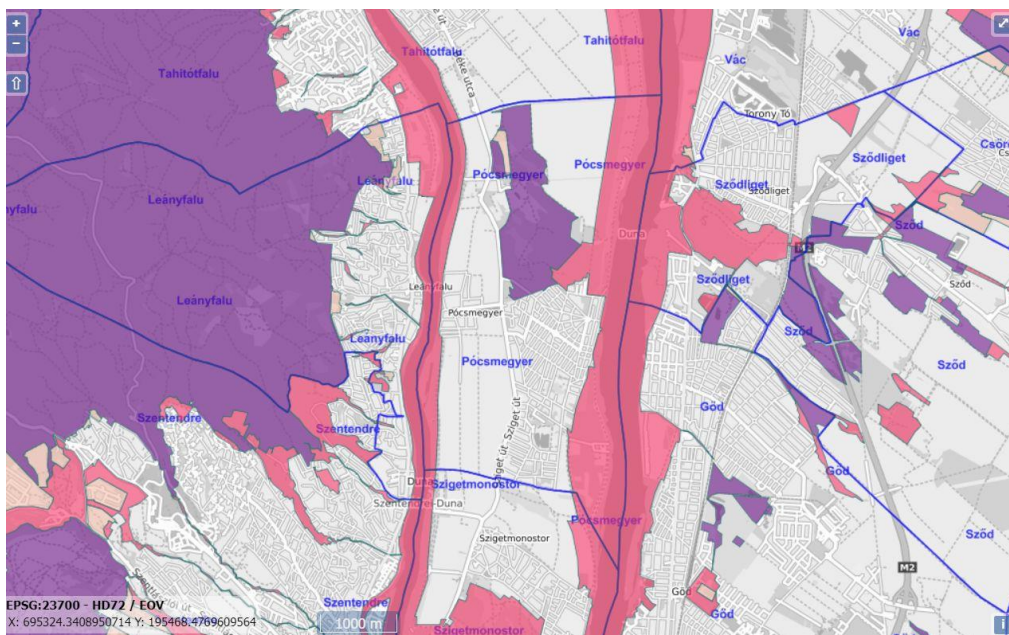

5. ábra Natura 2000 területek elhelyezkedése Leányfalu és környezetében. A „Duna és ártere”-megnevezésű területet Duna menti kék sávok jelzik. (http 8)

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***
Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

6. ábra A tervezési terület az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosójának rózsaszín felületszínezéssel jelölt része. (http 8)

Adott terület „többszörös védelme” nem egyedi eset, hiszen pl. a Natura 2000 területek gyakran országosan védettek, ill. az ökológiai folyosóhoz is tartozhatnak. A védett területek és élőhelyek láncolata, ökológiai összefüggései nagyon fontosak a leányfalui Duna-part esetében is. A folyó menti védett területek esetében különösen igaz, hogy az nem egy zárt rendszer, hanem a Duna partja és medre mentén sok száz kilométer hosszan valójában egy egységes élőhelykomplexum.

Leányfalu területén a TIR alapján, 16 helyi védelem alatt álló terület és érték található. Közülük több is közvetlenül határos a tervezett HTT-tel: 1. Dóra-patak, 2. Petőfi sétányon található vegyes fasor 3. Faluház kertje és az előtte lévő park 4. A Klein-villa és a könyvtár kertje 5. A termálfürdő területe..

2.2. Növénytani eredmények

2.2.1. Előzmények és módszertani bevezetés

A tervezési terület alapvetően Leányfalu Duna-menti erdősült sávja, mely élőhelyei, vegetációja miatt a „Duna és ártere” Natura 2000-terület része. Az értékes élőhelyek mellett védett növényfajoknak is otthont ad.

A terület természeti értékének, jelentőségének megítélése érdekében figyelembe vettük azonban azt is, hogy a keskeny ártéri erdősáv bár valóban markáns eleme a folyópart menti élőhelyeknek, ugyanakkor a folyóparti vegetációsáv, és általában a Duna-mederhez és Duna-parthoz kötődő élőhelyeknek csupán egyike:

1. A folyómeder önmagában is védett fajok, arra jellemző életközösségek élettere. Ezen mederlakó állatfajok életében a parti sáv természetességének is kiemelkedő szerepe van, vagy lehet. A meder közepes és nagyobb vízállásokkor a magasabb térszínre is kiterjed, mely jelentőségére alább is utalunk. A nagyobb hozamoknak a növény- és állatfajok terjedésében kiemelkedő szerepe van.
2. A meder magasabb, ártéri erdősávnál gyakrabban, akár évente többször, hetekre elöntött keskeny sávjában szakaszosan iszaptársulások, bokorfüzesek figyelhetők meg. Ez előbbieken leírtak szerint a mederben élő élőlények számára az év egy részében szintén élőhelyként szolgál ez a kavicsos, iszapos, homokos partszéli sáv.

RENATUR 2005 BT.

••• Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. ••• Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. •••

Tel.: +36 70 325 02 54 ••• E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com ••• Honlap: www.renatur.hu •••

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

3. A jelenlegi ártéri hol keskeny, hol széles erdősávja jellemzően az alacsony ártéri fehér fűzesek, feketenyarasok, fehér nyarasok sávja. A folyómenti zonáció legmagasabb térszínekre jellemző keményfás erdei már nem található meg a leányfalui szakaszon, de másutt is igen ritkák, köszönhetően annak, hogy a már ritkábban előtört térszíneken utak, kerékpárutak, üdülő- és lakóövezetek, rekreációs területek jöttek létre. Az ártéri tájhasználat egyebekben jellemző területhasználatai, így pl. a gyepgazdálkodás Leányfalu esetében jórészt már a múlté. Erdőgazdálkodás alatt álló, fás vegetációval borított terület a települési folyó menti sávban nincs ez Erdőtérkép szerint.

A fenti szempontok alapján a területet a medertől a magasabb ártéri szintekig terjedő, jelenleg megfigyelhető ártéri erdőnél szélesebb sávban vizsgáltuk. A folyó mente mint összefüggő élőhely jobb megismerése érdekében a DINPI-től történt adatigénylés során a kapcsolódó, ill. szemközti tahitótfalui, pócsmegyeri és szentendrei szakaszokról is kértünk adatot.

A területen és környezetében lévő élőhelyek és növényfajok feltárása érdekében terepbejárásokat végeztünk és figyelembe vettük a DINPI élőhelytérképét is.

A bevezetőben említettek szerint saját botanikai megfigyelésekkel, adatokkal 2004 MÉTA Élőhelytérképezés (Bóhm) óta rendelkezünk. Ezek kiegészítése 2014 óta sokszori bejárással megtörtént.

A DINPI élőhelytérképe 2007-ből származik, melynek szükségszerű módszertani jelentősége az, hogy nem a 2011. évi használt, hanem a 2007. évi ÁNÉR-osztályozás alapján készült.

A 2007. évi térképezés óta 17 év telt el, mely jelentős időtáv lehetőséget ad az akkori és a jelenlegi állapot összehasonlítására is.

A bevezetőben említettek szerint korábbi állapotfelmérési tanulmányról nem kaptunk információt.

A Pro Vértes Alapítvány koordinációjában 2013. novemberben készült ökológiai állapot-felmérő adatlap alapján a terület akkori állapotának rövid leírása az alábbi:

„Jó állapotú fehér nyaras-fűzes puhafás ligeterdő, amely az egykori szép galériaerdőket idézi. Szintén gyakori fafaj a mezei juhar, jellemző lágyszárú növény az orvosi salamonpecsét. A legtöbb helyen már csak vékony sávban maradtak meg a fák, de az északi részen, még szélesebb erdőfoltokat is láthatunk. Gazdag aljnövényzet és madárvilág jellemzi a területet. Ahogy 2013-ban is, a Duna vízszintje erősen befolyásolja a terület megközelíthetőségét és élővilágát.”

Ezen megállapítások ma is helytállóak.

Bóhm Éva Irén a terület botanikai célú bejárását többször elvégezte. A feljegyzett növényfajok listáját az 1. sz. mellékletben adjuk közre. Az élőhelyek bemutatását és a növényfajok alapján a terület értékeségének, jelentőségének vizsgálatát az alábbi alfejezetekben adjuk közre.

Összesen 241 növényfajt figyeltünk meg. A fajlista alapján külön foglalkoztunk a védett és inváziós fajokkal. A növényfajok alapján kerültek lehatárolásra az egyes élőhelyfoltok és a fajkészlet volt a természetesség megítélésének egyik fontos szempontja is (ld. még Bölöni (2011)).

A fajlista értékelése során a Simon-féle természetvédelmi-érték kategóriákat és a fajok ökológiai mutatóit alkalmaztuk (ld. az 1. sz. mellékletet, valamint az 1. sz. táblázatot).

A védett fajok előfordulási helyeinek koordinátát horizontális értelemben igen pontos mobiltelefonos applikáció segítségével (A_GPS Tracker) állapítottuk meg. Feljegyeztük a növények töveinek becsült számát is.

RENATUR 2005 BT.

••• Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. ••• Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. •••

Tel.: +36 70 325 02 54 ••• E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com ••• Honlap: www.renatur.hu •••

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

I. csoport: természetes állapotra utaló taxonok	
U	Unikális fajok
KV	Fokozottan védett fajok
V	Védett fajok
E	Társulásalkotó (edifikátor) fajok
K	Kísérő fajok
TP	Természetes pionír fajok
II. csoport: degradációra utaló taxonok	
TZ	Természetes zavarástűrő fajok
A	Adventív fajok
G	Gazdasági növények
GY	Gyomfajok

1. táblázat A Simon-féle természetvédelmi-érték kategóriák, melyek alapján a természetességi állapot vizsgálatát elvégeztük.

2.2.2. A tervezési terület élőhelyei, vegetációtípusai

A korábban leírtakkal összhangban a Duna-menti élőhelyek vizsgálata során, a folyó menti potenciális élőhelyek zonációjának holisztikus figyelembevételére törekedtünk, melynek jelen tervezési fázisban határt szab az eredeti megbízói elképzelés és időtényező.

Összességében megállapítható, hogy az élőhely-besorolás módszertani kérdésein túl (ld. ANÉR-élőhely-kategóriák némi módosulása) a természeti állapot alig változott.

Az akkori felmérés során is elsősorban J4-élőhelyeket (fűz-nyár ártéri erdők) találtak, amelyekhez O5, O6 (jellegtelen gyepek), P2 (üde és nedves cserjések) társultak.

Akkor külön nem emlékeztek meg a Petőfi sétány végénél lévő B1a-élőhelyről (nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások), valamint a J3-élőhelyről, mely a folyómenti bokorfüzeseket jelöli.

Az özöngyomokkal erősen fertőzött területek közül a legnagyobb a strandtól a Seres utcáig tartó, valamint a Boldogtanyai utcai buszmegálló mögötti, dunai meredek szakasz. Az első esetben feltöltés, a második esetben egy megindult hegyláb lehetett az ok.

Általunk is gyakran megfigyelt özönfák, inváziós fafajok a zöldjuhar (*Acer negundo*), az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), a bálványfa (*Ailanthus altissima*), a parti szőlő (*Vitis vulpina*), valamint a vadszőlő fajok (*Parthenocissus* sp.). Foltszerűen lehet találkozni a japánkeserűfű-fajok (*Fallopia* sp.) állományaival is.

Az ártéri ligeterdő tavaszi aszpektusa gyönyörű és idén különösen dús, kivéve a közvetlenül a Duna melletti területet, amely a téli áradás miatt még 2024. március második felében is iszappal borított.

Az értékes, védett növény fajok közül kiemeljük a dunai csillagvirág (*Scilla vindobonensis*) jelenlétét. A DINPI-től kapott adatbázisban csak az északi ártéri ligeterdőre vonatkozóan van adat, ugyanakkor az Akácós csónakháztól a Boldogtanyai utcáig hat helyen, kb. 1000 db-ot, míg a Boldogtanyai buszmegállótól feljebb a teraszon kb. 5000 db-ot találtunk. Sajnos az iszapos és meglehetősen keskeny fűz-nyár ligeterdő sáv járhatatlan volt, a növény ott van, de felmérni nem sikerült.

A dunai csillagvirágot a legjobban a nagy vaddisznó-állomány veszélyeztette, mert a hagymákat kitúrja.

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

(A vaddisznók a Szentendrei-szigeten annyi kárt okoztak, hogy az afrikai sertéspestisre hivatkozva gyakorlatilag csaknem kiirtották őket. Néhány év után ismét felszaporodott a dunai csillagvirág.)
A nyári tőzike (*Leucojum aestivum*) 2024. elején még csak éppen kihajtott; 8-10 darabot számoltunk meg a fehér füzesben.

Terepbejárásaink alapján az alábbi élőhelytípusokat azonosítottuk:

1. B1a – Nem tözegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
 - a. (*Phragmitetum communis*)
2. J3 – Folyómenti bokorfüzesek (*Rumici crispis-Salicetum purpureae*)
3. J4 – Fűz-nyár ártéri erdők (*Carduo crispis-Populetum nigrae*)
 - a. (*Leucojum aestivi-Salicetum albae*)
 - b. (*Senecioni sarracenicis-Populetum albae*)
4. OB – Jellegtelen üde gyepek
5. OD – Lágyszárú özönfajok állományai (*Aster, Solidago*)
6. OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet
7. RB – Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

Ezen élőhelyek közül kettő részben vagy egészben Natura 2000 jelölő élőhely is:

1. 3270 – Iszapos partú folyók részben *Chenopodium rubri*, részben *Bidentiton* növényzettel, Ártéri magaskórós pionír növényzet – Időszakosan, áradások után egy hónappal, rövid időre kialakuló, a következő áradásokkal megszűnő vegetációtípus, mely az ártéri gyomnövényzet és az iszaptársulások keverékét jelenti. (Böloni (2011) és Haraszthy (2014) alapján, az ÁNER 2011 szerinti II-, OG-, BA-, OB-élőhelyek egyes jellegzetességeit hordozza). A leányfalui parton csak a Zöld Békánál alakult ki.
2. 91E0 – Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*), Éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők - Ezen élőhely az ÁNER 2011 szerinti J3- és J4-élőhelyeket foglalja magába a fenti listából.

Az élőhelyek természetessége:

1. A J3-élőhelyek természetessége 4-es.
2. A J4-élőhelyek természetessége szakaszosan változó: 3-4. 2, 3-4, 4, 3, 4.
3. Az összes többi élőhely természetessége annak típusától és elfordulásától függően szakaszosan változó. Az Akácós utcától a Boldogtanyai utcáig 3-4, az északi részen a parton szintén 3-4, de strandtól a Zöld békáig az özöngyomok miatt 2.

Az egyes társulások rövid leírása, a jellemző fajokkal (védett fajokat aláhúzással emeltük ki):

Keserűfüves-csetkákás (*Polygono–Elecharietum ovatae*)

Eleocharis ovata – tojásdad csetkáká, *Eleocharis carniolica* – sűrű csetkáká, *Eleocharis acicularis* – apró csetkáká, *Cyperus fuscus* – barna palka, *Dichostylis micheliana* – iszapkáká, *Juncus articulatus* – *Juncus bufolius* – *Juncus tenageia*, *Juncus compressus* – sűrű szittyó, vidrakeserűfű – *Polygonum amphibium*, borsos keserűfű – *P. hydropiper*, lapulevelű keserűfű – *P. lapathifolium*, szelid keserűfű – *P. mite*, Baracklevelű keserűfű – *P. persicaria*, torzsika boglárka – *Ranunculus sceleratus*, henye pimpó – *Potentilla supina*, iszapsás – *Carex viridula*.

Természetes pionír társulás, potenciálisan veszélyeztetett.

Tisza-parti iszapgyopáros (*Dichostylido micheliana*–*Gnaphalietum uliginosi*)

Iszapkáká – *Dichostylis micheliana*, barna palka – *Cyperus fuscus*, csomós palka – *Cyperus glomeratus*, iszapgyopár – *Gnaphalium uliginosum*, henye pimpó – *Potentilla supina*, torzsika

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

boglárka – *Ranunculus sceleratus*, erdei kányafű – *Rorippa sylvestris*, mocsári kányafű – *Rorippa islandica*, zöld disznóparéj – *Amaranthus lividus subsp. adscendens*, keskenylevelű lórom – *Rumex stenophyllus*.

Természetes pionir társulás, potenciálisan veszélyeztetett.

Nádas (*Phragmitetum communis*)

Nád – *Phragmites australis*, széleslevelű gyékény – *Typha latifolia*, keskenylevelű gyékény – *Typha angustifolia*, parti sás – *Carex riparia* stb.

Éles sásos (*Caricetum gracilis*)

Éles sás – *Carex acuta*, mocsári sás – *Carex acutiformis*, mocsári galaj – *Galium palustre*, vízmelléki csukóka – *Scutellaria galericulata*, réti fűzény – *Lythrum salicaria*, kúszó boglárka – *Ranunculus repens*, réti kakukkszegfű – *Lychnis flos-cuculi*, pénzlevelű lizinka – *Lysimachia nummularia*.

Mocsári sásos (*Caricetum acutiformis*)

Mocsári sás – *Carex acutiformis*, réti fűzény – *Lythrum salicaria*, parti sás – *Carex riparia*.

Parti sásos (*Caricetum ripariae*)

Parti sás – *Carex riparia*, réti fűzény – *Lythrum salicaria*, vidrakeserűfű – *Polygonum amphibium*.

Csigolya-bokorfüzesek (*Rumici crispo-Salicetum purpureae*)

Csigolyafűz – *Salix purpurea*, fehér fűz – *Salix alba*, fekete nyár – *Populus nigra*, fehér tippán – *Agrostis stolonifera*, mocsári perje – *Poa palustris*, vízi kányafű – *Rorippa amphibia*, erdei kányafű – *Rorippa sylvestris*, pántlikafű – *Phalaroides arundinacea*, közönséges cickafark – *Achillea millefolium*, fehér disznóparéj – *Amaranthus albus*, karcsú disznóparéj – *Amaranthus chlorostachys*, szőrös disznóparéj – *A. retroflexus*, fényes laboda – *Atriplex acuminata*, dárdás laboda – *Atriplex hastata*, subás farkasfog – *Bidens tripartitus*, pásztortáska – *Capsella bursa-pastoris*, fehér libatop – *Chenopodium album*, mirrha libatop – *Chenopodium ambrosioides*, hegyeslevelű libatop – *Chenopodium polyspermum*, faluszéli libatop – *Chenopodium rubrum*, laposszárú perje – *Poa compressa*, fodros bogáncs – *Carduus crispus*.

Nagy csalán – *Urtica dioica*, őszirózsák – *Aster* spp., betyárkóró – *Erigeron canadensis*, magas aranyvessző – *Solidago gigantea*, egynyári seprence – *Stenactis annua*.

Fehérnyár-ligetek (*Senecioni sarracenicis-Populetum albae*)

Fehér nyár – *Populus alba*, fekete nyár – *Populus nigra*, fehér fűz – *Salix alba*, vénic szil – *Ulmus laevis*, mezei szil – *Ulmus minor*, veresgyűrű som – *Cornus sanguinea*, egybibés galagonya – *Crataegus monogyna*, csíkos kecskerágó – *Euonymus europaeus*, zelnicemeggy – *Padus avium*, kányabangita – *Viburnum opulus*, hamvas szeder – *Rubus caesius*, salátaboglárka – *Ranunculus ficaria*, podagrafű – *Aegopodium podagraria*, kereklevelű repkény – *Glechoma hederacea*, fodros bogáncs – *Carduus crispus*, komló – *Humulus lupulus*, dunai csillagvirág – *Scilla vindobonensis*, erdei tisztesfű – *Stachys sylvatica* stb.

Feketenyár-ligetek (*Carduo crispus-Populetum nigrae*)

Fekete nyár – *Populus nigra*, fehér fűz – *Salix alba*, fehér nyár – *Populus alba*, *Ulmus laevis* – vénic szil, mezei szil – *Ulmus minor*, komló – *Humulus lupulus*, veresgyűrű som – *Cornus sanguinea*, zelnicemeggy – *Padus avium*, mocsári galaj – *Galium palustre*, erdei angyalgökökér – *Angelica sylvestris*, sövényiszulák – *Calystegia sepium*, foltos árvacsalán – *Lamium maculatum* stb.

Fűzligetek (*Leucojo aestivi-Salicetum albae*)

Fehér fűz – *Salix alba*, törékeny fűz – *Salix fragilis*, vénic szil – *Ulmus laevis*, éles sás – *Carex acuta*, parti sás – *Carex riparia*, mocsári galaj – *Galium palustre*, mocsári nefelejcs – *Myosotis palustris*, nád – *Phragmites australis*, mocsári perje – *Poa palustris*, pántlikafű – *Phalaroides arundinacea*, borsos keserűfű – *Polygonum hydropiper*, szelid keserűfű – *Polygonum mite*, vízi kányafű – *Rorippa*

amphibia, mocsári tisztesfű – Stachys palustris, réti kakukktorma – Cardamine pratensis, vízi lórom – Rumex hydrolapathum, széleslevelű békakorsó – Sium latifolium, nyári tőzike – Leucojum aestivum.

Ültett kocsányos tölgyes fasor

Vetett gyepek

Vegyes özöngyomos–dísznövényes-gyümölcsfás „erdő”

Közönséges vadszőlő – Parthenocissus inserta, parti szőlő – Vitis riparia, fehér eperfa – Morus alba, zöldjuhar – Acer negundo, ezüstjuhar – Acer saccharinum, hegyi juhar – Acer pseudoplatanus, korai juhar – Acer platanoides, vadgesztenye – Aesculus hippocastanum, amerikai kőris – Fraxinus americana, észak-amerikai őszirózsák – Aster spp., nagy aranyvessző – Solidago gigantea, bálványfa – Ailanthus altissima, nyugati ostorfa – Celtis occidentalis, fehér akác – Robinia pseudoacacia, sövénykeserűfű – Fallopia dumetorum, japán óriáskeserűfű – Fallopia japonica, cseh óriáskeserűfű – Fallopia x bohemica, szahalini óriáskeserűfű – Fallopia sacchaliensis, nemes dió – Juglans regia, cserjés szeder – Rubus fruticosus, Amorpha fruticosa stb.

Élőhelykomplexek:

A 2007. évi térképezés során az akkor megfigyelt élőhelyeket sok esetben nem önállóan, hanem élőhelykomplexek formájában határolták le, vagyis egy-egy foltban 2-4 élőhelytípus együttes azonosítására került sor. Ennek valószínű oka az, ami jelenleg is, hogy sokszor kisebb élőhelyfoltok egymástól nem szétválaszthatóan helyezkednek el.

Élőhelymozaikok listája a DINPI 2007. évi felmérés alapján:

- Példák kifejtve:
 - J4xI1 = ártéri puhafaerdő és iszapnövényzet közös foltja
 - O5xO6 = jellegtelen száraz-félszáraz és üde gyepek (OC és OB-gyepek) foltja
- További mozaikok:
 - P2xR1, P2xUx, J4xR1, O5xS7, J4xR1xO6xP, O6xR2, O6xP2, O6xR1, O15xO6xP2, P2xJ4xI1, I1xP2, O6xP2xO15, O6xI1, J4xO6, O6xUx, J4xI1xO6, O6xJ4xO15, J4xO6 x I1, UxxO6

A leírtakból következik, hogy a mozaikokban fás, cserjés és nem fás, gyepes élőhelyek együtt jelennek meg. A legértékesebb J4-élőhelyek gyakran más élőhelyekkel mozaikolnak, de jellemzően dominánsak az adott foltokban.

A gyepes és cserjés élőhelyek, magára hagyás esetén (kaszálás, irtás elmaradása), a szukcesszió során fás élőhelyekké záródhattak vagy záródhatnak. Gyakori a közbeékelődő kisebb-nagyobb, jellegtelen üde és száraz, félszáraz gyepek előfordulása, mely elsősorban az egyes ingatlanok kilátását biztosító rendszeres és illegális kaszálásnak köszönhető.

Élőhelyvédelmi javaslatok:

1. Meglévő természetes vízparti vegetáció kímélete, elsősorban az illegális kaszálás befejezésével az ártéri erdő visszaalakítása.
2. Őshonos növényfajok egyedeinek és állományainak kímélete, ideértve a kaszált gyepekben felverődő újulatot, ill. csillagvirág-foltokat.
3. Az idős honos magtermő, állatfajoknak is otthont adó faegyedek védelme tájképi szempontból is fontos.
4. Tájidegen lágyszárú és fásszárú fajok visszaszorítása.

2.2.3. A terület növényfajainak és a terület természetességének értékelése

A tervezési területbejárásai során 241 edényes növényfaj jelenlétét regisztráltuk, mely listája az 1. sz. mellékletben tekinthető meg.

E fajok közül kettő, a dunai csillagvirág (*Scilla vindobonensis*) és a nyári tőzike (*Leucojum aestivum*) jogi védelem alatt áll. A dunai csillagvirágnak összesen több ezres állománya él Leányfalu közigazgatási területén. A 2024. évben talált állományok koordinátáit és egyedszámát az alábbi táblázatban foglaltuk össze. A dunai csillagvirág becsült állománya 1350-1650 egyedre tehető.

A nyári tőzike 8-10 példányra található a ligeterdőben.

Magyar név	Latin név	EOV X	EOV Y	Egyedszám
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653126.949	262086.853	1
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653022.2099	262509.9405	10
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653024.465335	262529.630497	10
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653128.178876	262077.490379	10
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653157.492155	261803.511974	15
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653130.190773	262095.439619	150
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653021.392918	262520.683199	2
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653024.492562	262508.325674	20
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653132.512939	262083.658837	20
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653024.463887	262529.628288	20
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653027.434836	262508.860903	20
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653150.670097	261806.823851	50
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653022.098589	262509.802139	30
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653399.923092	265096.014224	30
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653023.2215125	262515.3618254	5
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653375.8692914	265093.3300640	5
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653128.3682587	262108.9051108	100
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653022.0169	262523.1049	150
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653419.5269	265057.9576	80
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653023.1261	262515.4736	200-300
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653027.280	262502.507	100
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653025.371	262516.723	5
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653027.59959	262508.87830	100
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653027.60232	262508.87852	200-400
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	653025.33371	262523.33019	10

2. táblázat A 2024. évi botanikai vizsgálat során talált védett növény-állományok koordinátái és tőszámai. (A tőszám-adat a nagyobb értékek esetében becslés. A fenti állományokon kívül további előfordulási helyszínek is lehetségesek.)

A Simon-féle természetvédelmi-érték kategóriák grafikus elemzése alapján (ld. az alábbi két ábrát) az alábbi következtetésekre jutottunk:

A fajlista alapján a terület növényfajainak 41,08 %-a (99 faj) természetes állapotokra utal. Többségük (73 faj) kísérő faj. Két faj védett.

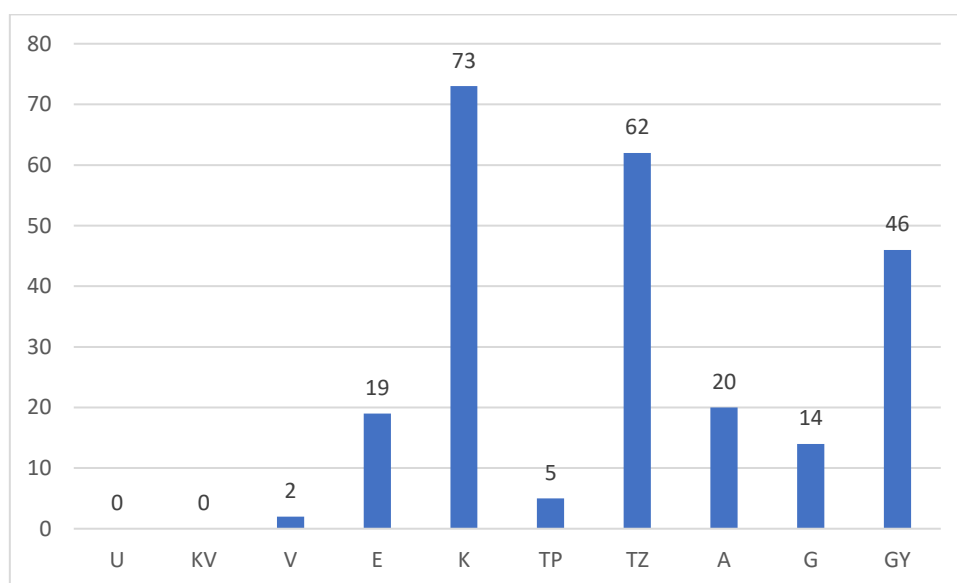
A fajok 58,92 %-a (142 faj) degradáltságra, bolygatásra utal.

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

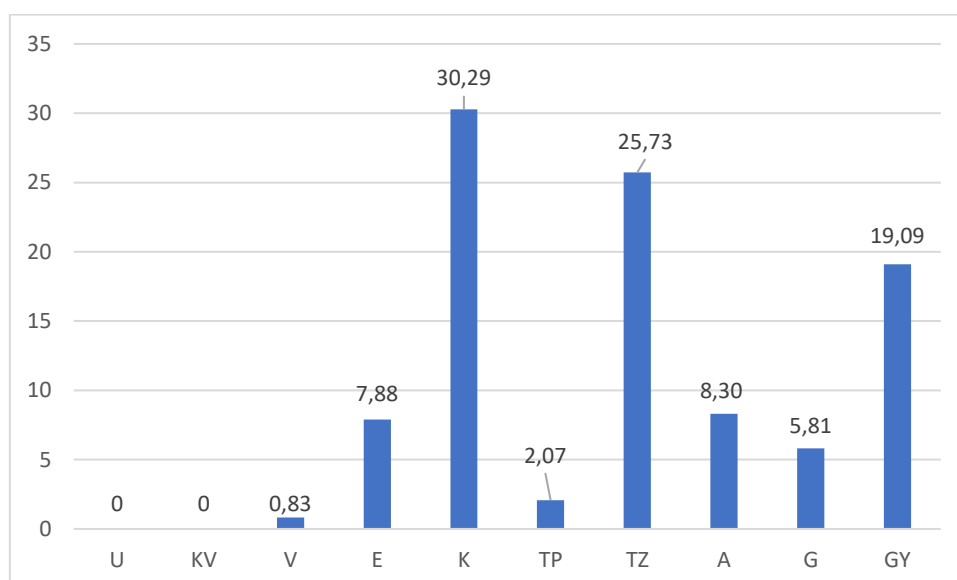
A degradációt jelző fajok között 46 a gyomnövény, 14 fa gazdasági növény, 20 faj adventív. E fajok közel fele, 62 faj természetes zavarástűrő.

A fenti arányok nagyon jól mutatják, hogy egy vegyes természetességi képet mutató területről van szó, melyen a rosszabb és jobb természetességi élőhelyfoltok egymás mellett, egymással mozaikolva fordulnak elő.

A bolygatottság, zavartság magas aránya köszönhető annak, hogy a terület, a rajta lévő értékes fás élőhelyek keskenyek, a lakott és folyásiránt feljebb lévő ártéri területek felől jelentős biogén hatások érik (ld. dísnövények kitelepítése, kivadulása, inváziós fajok ártereken való könnyű terjedése, számos helyen történt kisebb-nagyobb, gyomosítással is járó beavatkozás).

7. ábra A növényállomány Simon-féle természetvédelmi érték kategóriák szerinti megoszlása, az egyes kategóriákba eső fajszámok megadásával.

8. ábra A növényállomány Simon-féle természetvédelmi érték kategóriák szerinti megoszlása, az egyes kategóriákba eső fajok %-os arányának megadásával.

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

2.2.4. Inváziós növényfajok

Inváziós növényfajok alábbi listáját alapvetően a DINPI adatbázisa alapján állítottuk össze, a tervezési területen és annak közelében lévő adatok alapján, majd a saját fajlista segítségével kiegészítettük. A Duna másik partján regisztrált fajok példányait potenciális veszélyforrásként szintjén megjelenítettük a listában.

Az adatok döntő arányban a középső leányfalui szakaszcól származnak, mely jelzi a fertőzöttség nagyobb arányát, bár az adatellátottság/adathiány a vizsgálat szakaszosságára is utalhat.

E fajok jelentős részét mi is kimutattuk a területen; ezeket *-gal jelöltük az alábbi listában. A csak általunk talált fajokat aláhúzással jelöltük.

1. Amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) *
2. Mírigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) *
3. Bíbor nebáncsvirág (*Impatiens glandulifera*)
4. Csicsóka (*Helianthus tuberosus*)
5. Egynyári seprence (*Erigeron annuus*)
6. Fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) *
7. Gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) *
8. Óriáskeserűfű (*Fallopia japonica*) *
9. Kínai alkörmös (*Phytolacca acinosa*)
10. Kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*)
11. Magas aranyvessző (*Solidago gigantea*)
12. Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) *
13. Parti szőlő (*Vitis vulpina*, syn: *V. riparia*) *
14. Tapadó vadszőlő (*Parthenocissus quinquefolia*) *
15. Zöld juhar (*Acer negundo*) *
16. Cseh óriáskeserűfű (*Fallopia x bohemica*)
17. Óriáskeserűfű *Fallopia sachalinensis*
18. Ezüstjuhar (*Acer saccharinum*)
19. Kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*)
20. Téli szőlő (*Vitis berlandieri*)
21. Közönséges vadszőlő (*Parthenocissus inserta*)
22. Kisvirágú őszirózsa (*Aster lanceolatus*)
23. Fűzlevelű őszirózsa (*Aster x salignus*)
24. Kései meggy (*Padus serotina*)
25. Díszeper (*Potentilla indica*)
26. Kék ringló (*Prunus institia*)
27. Vörös tölgy (*Quercus rubra*)
28. Csíkos ibolya (*Viola sororia*)
29. Kerti pálmaliliom, jukka (*Yucca filamentosa*)

A tájidegen fajok nagy száma felhívja a figyelmet arra, hogy legalább a helyi kivadulások, kiültetések számát csökkenteni szükséges, ill. csökkenteni kell a bolygatások mértékét, területi kiterjedését. A legveszélyesebb fajok esetében legalább a magfák csökkentését kell előíranyozni.

2.3. Állattani adatok összegzése és értékelése

A tervezési területen és közvetlen közelében, általunk és a DINPI munkatársai, kutatók által megfigyelt állatfajokat táblázatos formában élőlénycsoportonként összegeztük. A közvetlen közelben, pl. pócsmegyeri, tahitótfalui, szentendrei part- és mederszakaszokon megfigyeltfajokat azért adtuk meg, mert a kis távolság miatt a tervezési területen is elő-előfordulhatnak.

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

I. Gerinctelen élőlények

A tervezési területről az alábbi 12 ízeltlábú-fajnak van adata. Közülük 12 védett faj, kettő Natura 2000-jelölő faj.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Atalanta lepke	<i>Vanessa atalanta</i>	v	5.000
Citromlepke	<i>Gonepteryx rhamni</i>	v	5.000
Közönséges szemeslepke	<i>Arethusana arethusa</i>	v	5.000
Kardoslepke	<i>Iphiclides podalirius</i>	v	10.000
Káposztalepke	<i>Pieris brassicae</i>	nv	-
Csermelyszitakötő	<i>Onychogomphus forcipatus</i>	v	5.000
Sárgás szitakötő	<i>Gomphus flavipes/ Stylurus flavipes</i>	v	50.000
Erdei szitakötő	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	v, N2	50.000
Feketelábú szitakötő	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	v	5.000
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	v	5.000
Orrszarvú bogár	<i>Oryctes nasicornis</i>	v	50.000
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	v, N2	5.000

3. táblázat Védett fajok listája a DINPI adatbázisa és saját megfigyelések alapján. * Védettség, rövidítések: v = védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj, nv = nem védett. ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték.

A közvetlen közelben megfigyelt további védett fajok:

1. Farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*) (Leányfalu, vízmű-védterület gyepe)
2. Diófácincér (*Aegosoma scabricorne*) (pócsmegyeri ártéri erdő)
3. Kis szarvasbogár (*Dorcus parallelipipedus*) (Leányfalu, vízmű-védterületől nyugatra eső erdő)

II. Gerinces élőlények

II.1. Halfaunisztikai adatok:

A tervezési területről és környékéről 8 halfajnak van 2006. és 2007. évi konkrét, elektromos halászgéppel nyert adata. Közülük 6 védett faj, 4 Natura 2000-jelölő faj. A Duna-ág esetében összesen akár 20-30 halfaj is előfordulhat, melyek közül néhány, más szakaszokon saját megfigyelésből származó gyakoribb fajt is megneveztünk.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Balin	<i>Leusiscus aspius</i>	nv, N2	-
Halványfoltú küllő	<i>Gobio albipinnatus</i>	v, N2	10.000
Kurta baing ***	<i>Leucaspius delineatus</i>	v	10.000
Leánykancér	<i>Rutilus pigus</i>	v, N2	10.000
Rózsás márna	<i>Barbus barbus</i>	nv	-
Selymes durbincs	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>	v	50.000
Széles durbincs	<i>Gymnocephalus baloni</i>	v	50.000
Szivárványos ökle ***	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	v, N2	5.000

4. táblázat A DINPI adatbázisa alapján kutatóhalászatok során kimutatott halfajok listája. * Védettség, rövidítések: v = védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj, nv = nem védett ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték. *** A tervezési terület közelében (a Kacsza-sziget környezetében, valószínűleg a mellékágban) megtalált fajok.

Minden bizonnyal jelen lévő, általunk megfigyelt, további, nem védett halfajok:

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

Jász (*Leuciscus idus*), paduc (*Chondrostoma nasus*), fejes domolykó (*Squalius cephalus*), süllő (*Sander lucioperca*), sügér (*Perca fluviatilis*), küsz (*Alburnus alburnus*), harcsa (*Stilurus glanis*).

II.2. Kéltűtű-faunisztikai adatok:

A tervezési területről 3 kéltűtűfajnak van adata. Mindegyik védett faj.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Barna varangy	<i>Bufo bufo</i>	v	10.000
Zöld varangy	<i>Bufo viridis</i>	v	10.000
Erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	v	10.000

5. táblázat A tervezési területen a DINPI munkatársai és általunk megfigyelt kéltűtűfajok listája és természetvédelmi értéke. * Védettség, rövidítések: v = védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj. ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték.

A tervezési terület közelében, de már Leányfalu közigazgatási határán túl megfigyelt faj: Kacagóbéka, tavibéka (*Rana ridibunda*): Pócsmegyer, Kacsasziget környéke.

II.3. Hüllő-faunisztikai adatok:

A tervezési területről 6 hüllőfajnak van adata. Mindegyik védett faj. Közülük egy Natura 2000-jelölő faj.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Fali gyík	<i>Podarcis muralis</i>	v	25.000
Fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	v	25.000
Erdei sikló	<i>Elaphe longissima</i>	v	50.000
Kockás sikló	<i>Natrix tessellata</i>	v	25.000
Vízisikló	<i>Natrix natrix</i>	v	25.000
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>	v, N2	50.000

6. táblázat A tervezési területen a DINPI munkatársai és általunk megfigyelt hüllőfajok listája és természetvédelmi értéke. * Védettség, rövidítések: v = védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj. ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték.

A tervezési terület közelében, de már Leányfalu közigazgatási határán túl megfigyelt faj: Zöld gyík (*Lacerta viridis*), Pócsmegyer, Kacsasziget környéke, de Leányfalu hegyvidéki részein is előfordul.

II.4. Madártani adatok:

A tervezési területről 55 madárfajnak van adata. Közülük 49 védett faj, 4 Natura 2000-jelölő faj.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>	nv	-
Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	v	25.000
Barátcinege	<i>Poecile palustris</i>	v	25.000
Barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	v	25.000
Barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	v	25.000
Bütykös hattyú	<i>Cygnus olor</i>	v	25.000
Csilpcsalp füzike	<i>Phylloscopus collybita</i>	v	25.000
Csuszka	<i>Sitta europaea</i>	v	25.000
Dolmányos varjú	<i>Corvus cornix</i>	nv	-
Egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	v	25.000
Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	v	25.000
Erdei fülesbagoly	<i>Asio otus</i>	v	50.000

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	v	25.000
Északi búvár	<i>Gavia stellata</i>	v	25.000
Ezüst sirály	<i>Larus argentatus</i>	v	25.000
Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	fv, N2	100.000
Fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>	v	50.000
Fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	v	25.000
Fenyvescinege	<i>Periparus ater</i>	v	25.000
Fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>	v	25.000
Füsti fecske	<i>Hirundo rustica</i>	v	50.000
Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	v	25.000
Házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	v	25.000
Holló	<i>Corvus corax</i>	v	50.000
Héja	<i>Accipiter gentilis</i>	v	50.000
Jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	v, N2	50.000
Kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	v	50.000
Kékcinege	<i>Cyanistes caeruleus</i>	v	25.000
Kis kárókatona	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	fv, N2	100.000
Kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>	v	25.000
Kuvik	<i>Athene noctua</i>	fv	100.000
Macskabagoly	<i>Strix aluco</i>	v	50.000
Meggyvágó	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	v	25000
Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	v	25.000
Molnárfecske	<i>Delichon urbicum</i>	v	50.000
Nagy bukó	<i>Mergus merganser</i>	v	50.000
Nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>	fv, N2	100.000
Nagy tarkaharkály	<i>Dendrocopos major</i>	v	25.000
Rövidkarmú fakusz	<i>Certhia brachydactyla</i>	v	25.000
Sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	v	25.000
Sárgafejű királyka	<i>Regulus regulus</i>	v	25.000
Seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>	nv	25.000
Szajkó	<i>Garrulus glandarius</i>	nv	-
Szarka	<i>Pica pica</i>	nv	-
Szécinege	<i>Parus major</i>	v	25.000
Sztyeppi sirály	<i>Larus cachinnans</i>	v	25.000
Szürke gém	<i>Ardea cinerea</i>	v	50.000
Szürke légykapó	<i>Muscicapa striata</i>	v	50.000
Ökörszem	<i>Troglodytes troglodytes</i>	v	25.000
Örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>	nv	-
Tókécs réce	<i>Anas platyrhynchos</i>	nv	-
Tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	v	25.000
Zöldike	<i>Carduelis cholris</i>	v	25.000
Zöld küllő	<i>Picus viridis</i>	v	50.000
Vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	v	50.000
Vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	v	25.000

7. táblázat A tervezési területen általunk megfigyelt madárfajok listája és természetvédelmi értéke. * Védettség, rövidítések: v = védett, fv = fokozottan védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj, nv = nem védett. ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték.

RENATUR 2005 BT.

*** Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. *** Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. ***

Tel.: +36 70 325 02 54 *** E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com *** Honlap: www.renatur.hu ***

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

II.5. Emlőstani adatok:

A tervezési területről 19 emlősfajnak van adata. Közülük 7 védett faj, 2 Natura 2000-jelölő faj.

Magyar név	Latin név	Védettség *	PTÉ ** (Ft)
Aranysakál	<i>Canis aureus</i>	nv	-
Borz	<i>Meles meles</i>	nv	-
Dámszarvas	<i>Dama dama</i>	nv	-
Európai hód	<i>Castor fiber</i>	v, N2	50.000
Európai mókus	<i>Sciurus vulgaris</i>	v	25.000
Európai vidra	<i>Lutra lutra</i>	fv, N2	250.000
Gímszarvas	<i>Cervus elaphus</i>	nv	-
Házi egér	<i>Mus musculus</i>	nv	-
Hermelin	<i>Mustela erminea</i>	v	50.000
Közönséges törpedenevér	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	v	25.000
Mezei pocok	<i>Microtus arvalis</i>	nv	-
Nagy pele	<i>Glis glis</i>	v	50.000
Nyest	<i>Martes foina</i>	nv	-
Nutria	<i>Myocastor coypus</i>	nv	-
Keleti sün	<i>Erinaceus roumanicus</i>	v	25.000
Vadászgörény	<i>Mustel putorius furo</i>	nv	-
Vándorpatkány	<i>Rattus norvegicus</i>	nv	-
Vaddisznó	<i>Sus scrofa</i>	nv	-
Vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>	nv	-

8. táblázat A tervezési területen általunk megfigyelt emlősfajok listája és természetvédelmi értéke. * Védettség, rövidítések: v = védett, fv = fokozottan védett, N2 = Natura 2000-jelölő faj, nv = nem védett. ** Pénzben kifejezett természetvédelmi érték.

További emlősmegfigyelések 2017. évi detektoros denevérkutatás során történtek, melyek helyszíne a középső leányfalui szakasszal szemközti pócsmegyeri ártéri erdő. Megfigyelt fajok:

Alpesi (törpe)denevér (*Hypsugo savii*), más *Myotis*-denevérfaj, rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*), szőröskarú koraidenevér (*N. lesleri*), fehérszélű törpedenevér (*Pipistrellus kuhlii*), szoprán törpedenevér (*P. pygmaeus*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*), fehértorkú denevér (*Vespertilio murinus*).

E fajok mindegyike védett, esetenként Natura 2000-jelölő faj.

II.6. Inváziós állatfajok:

A növényekhez hasonlóan, inváziós állatfajok is jól terjednek a vízfolyások mentén.

A tervezési területen és közelében az alábbi állatfajoknak van adata a DINPI adatbázisa alapján:

1. Feketeszájú géb (*Neogobius melanostomus*)
2. Folyami géb (*Neogobius fluviatilis*)
3. Harlekinkatica (*Harmonia axyridis*)
4. Kínai razbóra (*Pseudorasbora parva*)
5. Zöld vándorpoloska (*Nezara viridula*)

4. Összefoglalás, a természetvédelmi kezelés szükségessége és fő irányai

A leányfalui Duna-part természeti állapotának leírását a DINPI által rendelkezésre bocsátott, 2007. évi élőhelytérkép, 2002-2022 közötti florisztikai és faunisztikai adatok alapján, valamint saját 2000-2024. március közepe közötti, így részben már jelen felkéréshez kapcsolódó bejárásaink alapján végeztük el.

A tervezési területen jelentős hosszon van jelen a Natura 2000-jelölő élőhelytípus, a honos fűz és nyárfajok alapján lehatárolt, közepes és annál jobb természetességű puhafa-ligeterdő. A ligeterdő mellett más jó természetességű élőhelyek is jelen vannak, de foltokban megfigyelhetők tájidegen fajok dominálta, vagy velük elegyes, illetve degradált élőhelyek is.

A tervezési területen két védett növényfaj állományai fordulnak elő, melyek közül gyakoriságban és tőszámmal magasan kiemelkedik a dunai csillagvirág. E fajnak eddig nem ismert, több ezres állományait találtuk meg a leányfalui Dunaparton 2024. márciusában.

A tervezési területen és közvetlen közelében több tucat védett állatfaj fordul elő, elsősorban madarak, de említést érdemel a védett lepkék, bogarak, szitakötők, halak, kételtűek, hüllők, emlősök jelenléte is.

A fenti okokból a leányfalui Dunapart mindenképpen helyi védelemre érdemes. Annak érdekében, hogy természeti állapota a degradált és jó természetességű részeken nem romoljon, sőt, javuljon, célirányos intézkedésekre van szükség, melyeket összefoglaló dokumentuma a természetvédelmi kezelési terv (KT).

Tekintettel arra, hogy a terület Natura 2000-terület is, a természetvédelmi szempontok érvényesítése érdekében ún. fenntartási tervet (FT) is készíteni kellett. A Duna és ártere megnevezésű, HUDI20034 kódú közösségi jelentőségű terület FT-nek készítője a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság. Az FT elérhető az alábbi oldalon: https://termesztvedelem.hu/wp-content/uploads/2022/01/HUDI20034_Duna_fenntartasi_terv.pdf

Az FT és a KT célkitűzései jellemzően megegyeznek.

A helyi védett területre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervet a jogszabály szerinti formai és tartalmi elemekkel, külön melléklet formájában csatoltuk.

Az alábbiakban röviden összefoglaljuk, hogy a tervezési terület természeti állapotának védelmét és javítását milyen tényezők veszélyeztetik és azokat milyen intézkedésekkel szükséges javítani:

Területi kiterjedésben a legnagyobb kockázati tényező az egyes lakóingatlanokhoz kötődő növényzet-irtás. A tájidegen növényfajok nagy száma és köztük egyes fajok gyakori jelenlétét kisebb jelentőségűnek tartom, mert csak önmagukban nem tesznek tönkre élőhelyet. Előfordulásuk alapvetően szintén emberi hatásra vezethető vissza; állományaik felszámolása azonban önmagában helyi szinten nem oldható meg, legfeljebb csökkenthető. Ezzel szemben helyi szinten lehet és kell kezelni az ártéri erdőket szakaszosan felszámoló lakossági törekvéseket:

A keskeny ártéri erdősávot számos helyen szakítják meg illegálisan kiirtott, majd rendszeres kaszálással gyepként fenntartott, kilátást és urbánus pihenési lehetőséget biztosító szakaszok. Ezek némelyikében a dunai csillagvirág túlélő kisebb állományai is még jelen vannak. Ezen esetekben azonban a túl korai fűnyírás (egyéb, szintén döntően lakossági eredetű károsító tényezők mellett) a populációk felszámolásához vezethet. A 2024. évben korán jött tavasz konkrét példákat hozott arra, ami korábban

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

elképzelhetetlen volt: a csillagvirágvirágzása és magérlelése idején voltak olyan szakaszok, melyeket már fűnyíróval „rendeztek” a lakosok.

Az állományok védelmét egyfelől valóban a korai, magszórás előtti kaszálás mellőzése jelenti, azonban a probléma általában az ártéri erdő hiányából fakad, melyet azok kiirtása és helyükön a gyepek nyírása akadályoz meg.

További lakossági károsító tevékenységek közé tartozik a kerti szerves hulladék kihelyezése, sólyapályák létesítése, tájidegen növényfajok kiültetése. A kerti szerves hulladékot komposztálni kell, vagy el kell szállítani. A parton felkupacolva, a természetben önmagától évek múltán sem fog komposztálódni, azonban kirothasztja maga alatt a talajt, szerves anyag-túlkínálatot eredményez, továbbá élő, kihajtásra képes növényi maradványokat is tartalmazhat, mely a már most is jelenlévő nagyszámú inváziós fajok számát, vagy állományait gyarapítja.

A sólyapályák, pihenő parki infrastruktúrák létesítése építési és más hatósági engedélyhez kötött. A kérdés tehát nem csak mederhasználattal, hanem természetvédelmi célokkal összefüggésben is vizsgálendő. Összességében elmondható, hogy a vízi turizmus ilyen jellegű fejlesztése szembe megy a természetvédelmi érdekekkel. Az olyan állapotok kialakulását, mely az elmúlt években a budakalászi önkormányzatot is a sólyapályák és általában a vízi turizmushoz kapcsolódó épített elemek mérsékléséhez vezette, elsősorban megelőzni kellene az engedélyeztetési folyamat megfelelő végigvitelével.

Az ártéri erdővel szomszédos lakó- és közintézményi ingatlanokon a rekreációs céljokkal összefüggésben igen nagy a tájidegen, dísznövényfajok aránya. A kertekből szaporító képleteikkel önmaguktól is kijutnak a természetbe, ezért legalább a kitelepítésüket meg kell tiltani, állományaikat fokozatosan fel kell számolni.

A kilátást szolgáló növényzetirtási tevékenységet meg kell szüntetni. Olyan mértékű az ártéri erdő szakaszolása a középső és alsó leányfalui szakaszon (valamint az egyéb zavaró) hatás, hogy folyamatos erdőborítás már nem áll fenn, és a közbeékelődő fás állományok állapota is sokszor kívánni valót hagy maga után.

Véleményem szerint erre sem az illegális tevékenység megengedése, ezzel rossz példa, a hatósági erély gyengeségének mutatása, a lakosok tulajdonképpeni biztatása a megoldás. És nem megoldás az ártéri erdő szakaszos levédése sem. Azzal, hogy a Duna víztükrének, a folyó másik partjának, valamint a háttérben a Naszály látványa kiemelkedő tájképi jelentőségű egyetértek, ahogy azzal is, hogy a lakosság és a turisták e látványtól való megfosztása szakmai szemmel is elgondolkodtató, köztes megoldást javaslok:

1. Fel kell tárnai, melyik megnyitott szakaszok mely legrövidebb szakaszai biztosítják a kilátást és hogyan.
2. Közösségi tervezés keretében, vagy anélkül, ki kell választani ezek közül a természetvédelmi hatósággal és kezelővel megnyitottan hagyandó szakaszokat. A természetvédelmi kezelő a Natura 2000 terület esetében a DINPI, a hatóság a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály. A helyi védett területek esetében Leányfalu jegyzője a természetvédelmi hatóság, kezelő az önkormányzat.
3. A megnyitottként fenn nem tartandó, helyreállítandó területek esetében az alábbi két lépcsős helyreállítási programot javaslok:
 - a. A part és a kerékpárút közötti sáv Duna felőli felén az első 5 év végéig fel kell hagyni a fűnyírással.
 - b. A második 5 év végéig a kerékpárút menti úrszelvényig kell felhagyni a kaszálással.
 - c. Az engedéllyel rendelkező, megtartandó sólyapályák úrszelvénye fenntartható.

RENATUR 2005 BT.

••• Székhely: 2000 Szentendre, Frangepán u. 16. ••• Postacím: 2030 Érd, Szilvafa u. 9/4. •••
Tel.: +36 70 325 02 54 ••• E-mail: info@renatur.hu, dukayigor@gmail.com ••• Honlap: www.renatur.hu •••

LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSÉT MEGALAPOZÓ ÁLLAPOTFELMÉRÉSI DOKUMENTÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

- d. A helyreállítás a kaszálatlan területekre spontán visszatelepülő növényfajokkal valósul meg. A tájidegen fajok állományait az első vegetációs év végétől, a téli hónapokban ki kell szálalni.

Amint a tájtörténeti bevezetőben említettük, a Duna-meder és Duna-part az elmúlt évszázadokban jelentős hatásokon ment át. Köztük az árvízvédelmi és hajózási törekvéseket éppen csak említettük, de figyelembe kell venni, hogy táji léptékű, strukturális jellegű hatásaik miatt – ld. pl. medermélyítés és annak következtében a meder változatosságának csökkenése, a meder környezetében a felszín alatti vizek szintjének alászállása, gátépítés – az ártéri erdőre és környezetére még drasztikusabb hatást fejtettek és fejthetnek ki, mint az összes többi tényező.

Itt jegyezzük meg, hogy a védetté nyilvánítás előkészítésére vonatkozó felkérés ugyan az ártéri erdőre vonatkozott, az azonban nem értelmezhető külön a folyó medrétől, annak változásától. Továbbá egyes vízi szervezetek életében a parti növényzetnek kiemelkedő jelentősége van, az az a kapcsolat kölcsönös. Hasonlóképpen figyelmet fordítottunk a Duna-szakaszon betorkolló kisvízfolyásokra is, hiszen azokon számos hegyvidéki növényfaj települhet le az ártérre, illetve a hegyvidéki és folyómenti területek között vándorló állatok számára is fontos ökológiai kapcsolódási pontot jelentenek a vízfolyások és dunai torkolataik. E kapcsolat minősége (beépítettség, a medrek kiépítettsége, zavartság) ezért fontos szempont.

A vízgazdálkodási tevékenységek előbb említett jelentőségéhez zárkózik fel és lett egyre jelentősebb a rekreációs célok kielégítését szolgáló, növekvő igény, melynek szintén irányt kell szabni a kezelési tervben.

Az iránymutatás egyik eszköze a természeti értékek és védelmük módjának bemutatása, a szemlélet- és tudatformálás, az itt élők és ide látogatók számára.

A terület természeti állapotának védelme és javítása, vagyis a természetvédelmi kezelés végrehajtása, a területhasználók, kezelők, hatóságok, valamint az önkormányzat közös felelőssége.

Az önkormányzat szerepét elsősorban abban látjuk, hogy az érintett lakosokat, látogatókat, kezelő, fenntartó, tervező szervezeteket partnernek nyerve meg, ill. az illegális tevékenységeket számolja fel.

5. Felhasznált irodalom

- Böloni J., Molnár Zs., Kun A. (szerk.) 2011: Magyarország élőhelyei. A hazai vegetációtípusok leírása és határozója. ÁNÉR 2011. MTA ÖBKI, Vácrátót.
- DINPI (2014): A HUDI20034 Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve, Budapest
- Dövényi Z. 2010: Magyarország kistájainak katasztere. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest.
- Haraszthy, L. (szerk) 2014: Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon – Pro Vértes Közalapítvány, Csákvár
- Simon T. (1988.): A hazai edényes flóra természetvédelmi-érték besorolása. Abstracta Botanica 12: 1-23
- Horváth F és mtsai (1995.): Flóra adatbázis 1.2. MTA ÖBKI, Vácrátót

http 1 <https://maps.arcanum.com/hu/>

http 3 <https://www.fentrol.hu/hu/>

http 3 <https://natura.2000.hu/hu/teruletek/hudi20034>

http 4 <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20034>

http 5 https://provertes.hu/vedett_teruletek_pdf/pest_megye/adatlap_5592.pdf

http 6

https://www.pestmegye.hu/images/2015/Teruletfejlesztési_dokumentumok/Kornyezetvedelmi_program_2014-2020/Pest_Megyei_Kornyezetvedelmi_Program_2014-2020.pdf

http 7 <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>

http 8 <https://termeszetvedelem.hu/>

A TERVEZÉSI TERÜLET NÖVÉNYTANI FAJLISTÁJA

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Mezei juhar	<i>Acer campestre</i>	5a	4	4	K
Zöldjuhar	<i>Acer negundo</i>	5	5	4	TZ
Korai juhar	<i>Acer platanoides</i>	5a	5	3	K
Hegyi juhar	<i>Acer pseudo-platanus</i>	5a	6	3	K
Ezüstjuhar	<i>Acer saccharinum</i>				A
Tatárjuhar	<i>Acer tataricum</i>	6k	4	4	K
Útszéli cickafark	<i>Achillea collina</i>	5k	2	0	TZ
Közönséges cickafark	<i>Achillea millefolium</i>	5k	5	0	TZ
Podagrafű	<i>Aegopodium podagraria</i>	5	7	3	K
Bokrétafa (vadgesztenye)	<i>Aesculus hippocastanum</i>				G
Párlófű	<i>Agrimonia eupatoria</i>	5	3	3	TZ
Fehér tippán	<i>Agrostis stolonifera</i>	5	8	4	E
Kányazsombor	<i>Alliaria petiolata</i>	5a	4	4	TZ
Mirigyes bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>	6	3		G
Kígyóhagyma	<i>Allium scorodoprasum</i>	5a	3	4	TZ
Iszap ecsetpázsit	<i>Alopecurus aequalis</i>	5	6	4	TZ
Réti ecsetpázsit	<i>Alopecurus pratensis</i>	5	8	0	E
Orvosi ziliz	<i>Althaea officinalis</i>	5a	6	5	TZ
Gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>	0	3	3	G
Szőrös disznóparéj	<i>Amaranthus retroflexus</i>	0	5	4	GY
Parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	0	5	4	GY
Bogláros szellőrózsa	<i>Anemone ranunculoides</i>	5a	6	4	K
Erdei angyalgyökér	<i>Angelica sylvestris</i>	5a	8	3	K
Zamatos turbolya	<i>Anthriscus cerefolium subsp. trichosperma</i>	6	5	3	TZ
Közönséges bojtortján	<i>Arctium lappa</i>	5	6	4	GY
Farkasalma	<i>Aristolochia clematidis</i>	5	4	5	GY
Franciaperje	<i>Arrhenatherum elatius</i>	5a	5	4	TZ
Fekete üröm	<i>Artemisia vulgaris</i>	5	4	0	GY
Kisvirágú őszirózsa	<i>Aster lanceolatus</i>	6	4	4	A
Fűzlevelű őszirózsa	<i>Aster × salignus</i>	6	4	4	A
Hólyagos csüdfű	<i>Astragalus cicer</i>	5k	3	4	K
Parti laboda	<i>Atriplex littoralis</i>				TP
Tatárlaboda	<i>Atriplex tataricum</i>	6	6	4	GY
Subás farkasfog	<i>Bidens tripartitus</i>	5	9	0	TZ
Erdei szálkaperje	<i>Brachypodium sylvaticum</i>	5a	5	4	K
Rezgőfű	<i>Briza media</i>	5a	6	0	K
Puha rozsnok	<i>Bromus hordaceus</i>	5	3	0	TZ

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Siskanád	<i>Calamagrostis epigeios</i>	5	2	4	TZ
Sövényszulák	<i>Calystegia sepium</i>	5	9	4	K
Réti kakukktorma	<i>Cardamine pratensis</i>	5	9	0	K
Útszéli bogáncs	<i>Carduus acanthoides</i>	6a	3	0	GY
Éles sás	<i>Carex acuta</i>	5	10	0	K
Mocsári sás	<i>Carex acutiformis</i>	5a	10	4	E
Borzas sás	<i>Carex hirta</i>	5a	7	0	GY
Korai sás	<i>Carex praecox</i>	5	3	4	K
Parti sás	<i>Carex riparia</i>	5a	10	0	E
Nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>	5	5	4	G
Útszéli imola	<i>Centaurea biebersteinii</i>	5k	2	4	TZ
Magyar imola	<i>Centaurea pannonica</i>	5a	6	0	TZ
Kis ezerjófű	<i>Centaurium erythraea</i>	5	5	3	K
Szeplőlápu	<i>Cerinth minor</i>	5	3	3	GY
Vérehulló fecskefű	<i>Chelidonium majus</i>	5k	5	4	GY
Fehér libatop	<i>Chenopodium album</i>	5	5	0	GY
Vörös libatop	<i>Chenopodium rubrum</i>	7	6	0	GY
Mezei katángkóró	<i>Cichorium intybus</i>	7	5	4	GY
Mezei aszat	<i>Cirsium arvense</i>	5	4	0	GY
Erdei iszalag	<i>Clematis vitalba</i>	5a	5	3	K
Borsfű	<i>Clinopodium vulgare</i>	5a	5	3	K
Őszi kikerics	<i>Colchicum autumnale</i>	5a	6	4	K
Bürök	<i>Conium maculatum</i>	5a	5	3	GY
Mezei szarkaláb	<i>Consolida regalis</i>	7	3	4	GY
Odvas keltike	<i>Corydalis cava</i>	5a	6	4	K
Ujjas keltike	<i>Corydalis solida</i>	5a	5	4	K
Veresgyűrű som	<i>Cornus sanguinea</i>	5a	4	4	K
Közönséges mogyoró	<i>Corylus avellana</i>	5a	5	3	K
Betyárkóró	<i>Conyza canadensis</i>	0	4	0	GY
Csere galagonya	<i>Crataegus laevigata</i>	5a	5	3	K
Egybibés galagonya	<i>Crataegus monogyna</i>	5a	4	3	K
Réti keresztfű	<i>Cruciata laevipes</i>	5a	3	3	K
Csomós ebír	<i>Dactylis glomerata</i>	5a	6	4	TZ
Vadmurok	<i>Daucus carota</i>	5a	2	5	TZ
Sédbúza	<i>Deschampsia caespitosa</i>	5	7	0	K
Takácsmácsonya	<i>Dipsacus laciniatus</i>	7	8	4	GY
Közönséges kígyószisz	<i>Echium vulgare</i>	6a	3	0	TP
Kakaslábfű	<i>Echinochloa crus-galli</i>	0	9	3	GY
Süntök	<i>Ecballium elaterium</i>	7	3	3	A
Mocsári csetkása	<i>Eleocharis palustris</i>	0	9	4	K
Deres tarackbúza	<i>Elymus hispidus</i>	6a	1	4	TZ
Közönséges tarackbúza	<i>Elymus repens</i>	5	3	0	GY

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Borzas füzike	<i>Epilobium hirsutum</i>	5	9	4	K
Egynyári seprence	<i>Erigeron annuus</i>	0	8	4	TZ
Mezei iringó	<i>Eryngium campestre</i>	7	2	4	TZ
Csíkos kecskerágó	<i>Euonymus europaeus</i>	5a	5	3	K
Sédkender	<i>Eupatorium cannabinum</i>	5a	9	5	TZ
Farkas kutyatej	<i>Euphorbia cyparissias</i>	5k	3	4	GY
Sárkutyatej	<i>Euphorbia esula</i>	5	4	0	GY
Mocsári kutyatej	<i>Euphorbia palustris</i>	5k	10	4	K
Sarlófű	<i>Falcaria vulgaris</i>	7	2	4	GY
Cseh óriáskeserűfű	<i>Fallopia x bohemica</i>	5	5	4	A
Sövénykeserűfű	<i>Fallopia dumetorum</i>	5	4	4	GY
Óriáskeserűfű	<i>Fallopia sachalinensis</i>	5	5	4	A
Ártéri óriáskeserűfű	<i>Fallopia japonica</i>	5a	5	4	A
Réti csenkesz	<i>Festuca pratensis</i>	5	7	4	E
Vékony csenkesz	<i>Festuca valesiaca</i>	6k	2	4	K
Amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>				A
Magyar kőris	<i>Fraxinus angustifolia subsp.danubialis</i>	6	7	4	E
Gyomkőris	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>				A
Magas kőris	<i>Fraxinus excelsior</i>	5a	5	4	E
Kis tyúktarj	<i>Gagea pusilla</i>	6k	2	4	TZ
Vetési tyúktarj	<i>Gagea villosa</i>	5a	3	3	TZ
Ragadós galaj	<i>Galium aparine</i>	6	7	4	GY
Közönséges galaj	<i>Galium mollugo</i>	5a	2	4	K
Mocsári galaj	<i>Galium palustre</i>	5	10	0	K
Tejoltó galaj	<i>Galium verum</i>	5k	3	4	K
Erdei gyömbérgyökér	<i>Geum urbanum</i>	5	4	4	K
Kerek repkény	<i>Glechoma hederacea</i>	5	7	0	K
Borostyán	<i>Hedera helix</i>	5a	5	3	K
Közönséges medvetalp	<i>Heracleum sphondylium</i>	5	6	3	K
Komló	<i>Humulus lupulus</i>	5	7	0	TZ
Lyukaslevelű orbáncfű	<i>Hypericum perforatum</i>	5a	3	0	TZ
Mocsári orbáncfű	<i>Hypericum tetrapterum</i>	5a	7	4	TZ
Csattogó szamóca	<i>Fragaria viridis</i>				
Réti peremisz	<i>Inula britannica</i>	5	6	0	GY
Fűzlevelű peremisz	<i>Inula salicina</i>	5k	4	3	K
Sárga nőszirm	<i>Iris pseudacorus</i>	5a	10	0	K
Nemes dió	<i>Juglans regia</i>	5a	6	3	G
Békaszittyó	<i>Juncus effusus</i>	5	9	3	TZ
Deres szittyó	<i>Juncus inflexus</i>	5a	8	4	TZ
Mezei varfű	<i>Knautia arvensis</i>	5a	3	4	K
Réti lednek	<i>Lathyrus pratensis</i>	5a	7	4	TZ
Mogyorós lednek	<i>Lathyrus tuberosus</i>	7	3	4	TZ

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Kis békalencse	<i>Lemna minor</i>	5	11	0	E
Réti margitvirág	<i>Leucanthemum vulgare</i>	5a	3	5	K
Nyári tőzike	<i>Leucojum aestivum</i>	5a	7	3	V
Közönséges fagyal	<i>Ligustrum vulgare</i>	5a	4	3	E
Közönséges gyujtoványfű	<i>Linaria vulgaris</i>	5a	3	3	TZ
Tatárlonc	<i>Lonicera tatarica</i>				A
Szarvaskerep	<i>Lotus corniculatus</i>	5a	4	0	TZ
Paradicsom	<i>Lycopersicon esculentum</i>				G
Pénzlevelű lizika	<i>Lysimachia nummularia</i>	5a	8	4	K
Réti füzény	<i>Lythrum salicaria</i>	5a	9	0	K
Nemes alma	<i>Malus domestica</i>				G
Sárkerep lucerna	<i>Medicago falcata</i>	6k	3	4	TZ
Apró lucerna	<i>Medicago minima</i>	7	2	4	TP
Takarmány lucerna	<i>Medicago sativa</i>	6a	4	4	G
Orvosi somkóró	<i>Melilotus officinalis</i>	5	3	5	K
Vízi menta	<i>Mentha aquatica</i>	5a	9	4	K
Egynyári szélfű	<i>Mercurialis annua</i>	6	3	3	GY
Fehér eperfa	<i>Morus alba</i>				G
Mezei nefelejcs	<i>Myosotis arvensis</i>	5k	3	0	GY
Mocsári nefelejcs	<i>Myosotis palustris</i>	5a	8	0	K
Vörös fogfű	<i>Odontites rubra</i>	5a	5	0	TZ
Tövíses iglice	<i>Ononis spinosa</i>	5a	3	0	GY
Szurokfű	<i>Origanum vulgare</i>	5	3	4	K
Sárga madársóska	<i>Oxalis stricta</i>	0	6	0	G
Zselnicemeggy	<i>Padus avium</i>	5a	6	3	K
Kései meggy	<i>Padus serotina</i>				A
Falgyom	<i>Parietaria erecta</i>	6a	7	4	TZ
Közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>				A
Tapadó vadszőlő	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>				A
Pasztinák	<i>Pastinaca sativa subsp. pratensis</i>	5a	6	4	TZ
Vidrakeserűfű	<i>Persicaria amphibia</i>	5	11	0	K
Borsos keserűfű	<i>Persicaria hydropiper</i>	5	9	4	TZ
Buglyos kocsord	<i>Peucedanum alsaticum</i>	6k	3	4	K
Citromkocsord	<i>Peucedanum oreoselinum</i>	5a	4	0	K
Közönséges nád	<i>Phragmites australis</i>	0	10	4	E
Feketefenyő	<i>Pinus nigra</i>	6	2	5	G
Juharlevelű platán	<i>Platanus x hybrida</i>				G
Keserűgyökér	<i>Picris hieracioides</i>	5	2	4	GY
Hasznos földitömjén	<i>Pimpinella saxifraga</i>	5a	3	3	TZ
Lándzsás útifű	<i>Plantago lanceolata</i>	5a	4	0	TZ
Réti útifű	<i>Plantago media</i>	5	5	0	TZ

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Karcsú perje	<i>Poa pratensis</i>	5	6	0	K
Mocsári perje	<i>Poa palustris</i>	5	9	4	K
Széleslevelű salamonpecsét	<i>Polygonatum latifolium</i>	6k	5	4	K
Fehér nyár	<i>Populus alba</i>	5a	6	4	E
Szürke nyár	<i>Populus × canescens</i>	5a	6	4	E
Fekete nyár	<i>Populus nigra</i>	5a	7	4	E
Ezüstös pimpó	<i>Potentilla argentea</i>	5	2	3	TZ
Díszeper	<i>Potentilla indica</i>				A
Kúszó pimpó	<i>Potentilla reptans</i>	0	6	3	TZ
Közönséges gyíkfű	<i>Prunella vulgaris</i>	0	6	0	TZ
Kökény	<i>Prunus spinosa</i>	5a	3	3	TZ
Besztercei szilva	<i>Prunus domestica</i>				G
Kék ringló	<i>Prunus insititia</i>				A
Közönséges vadkörte	<i>Pyrus pyraeaster</i>	5	3	4	K
Domin-körte	<i>Pyrus x amphigenea</i>				G
Cser	<i>Quercus cerris</i>	5a	3	3	E
Kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>	5a	6	0	E
Vörös tölgy	<i>Quercus rubra</i>				A
Salátaboglárka	<i>Ranunculus ficaria</i>	5a	6	3	K
Sokvirágú boglárka	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	5k	4	3	TZ
Kúszó boglárka	<i>Ranunculus repens</i>	5	8	4	TZ
Torzsikaboglárka	<i>Ranunculus sceleratus</i>	5	8	4	GY
Varjútövis benge	<i>Rhamnus catharticus</i>	5a	3	4	K
Fehér akác	<i>Robinia pseudacacia</i>	5	3	4	GY
Erdei kányafű	<i>Rorippa sylvestris</i>	5	6	3	GY
Keménylevelű rózsza	<i>Rosa caesia</i>	5a	3	3	TZ
Berki rózsza	<i>Rosa corymbifera</i>	5	3	3	TZ
Hamvas szeder	<i>Rubus caesius</i>	6	8	4	TZ
Fürtös szeder	<i>Rubus fruticosus</i>	5a	5	4	TZ
Fodros lórom	<i>Rumex crispus</i>	5a	5	0	TZ
Tavi lórom	<i>Rumex hydrolapathum</i>	5a	10	4	TZ
Tengeri lórom	<i>Rumex maritimus</i>	0	7	4	TP
Mocsári lórom	<i>Rumex palustris</i>	6	8	4	TP
Fehér fűz	<i>Salix alba</i>	5a	9	4	E
Törékeny fűz	<i>Salix fragilis</i>	5a	9	4	K
Csigolyafűz	<i>Salix purpurea</i>	5a	10	5	E
Réti zsálya	<i>Salvia pratensis</i>	6	3	0	K
Gyalogbodza	<i>Sambucus ebulus</i>	5a	5	3	GY
Fekete bodza	<i>Sambucus nigra</i>	5a	5	3	GY
Szappanfű	<i>Saponaria officinalis</i>	5a	4	0	TZ
Vajszínű ördög szem	<i>Scabiosa ochroleuca</i>	6k	2	4	TZ
Dunai csillagvirág	<i>Scilla vindobonensis</i>	5a	6	4	V

Magyar név	Latin név	T	W	R	TVK
Tarka koronafürt	<i>Securigera varia</i>	5	3	4	K
Ragadós muhar	<i>Setaria verticillata</i>	0	3	0	GY
Fehér mécsvirág	<i>Silene latifolia subsp. alba</i>	5	4	0	GY
Hólyagos habszegfű	<i>Silene vulgaris</i>	5	3	4	K
Ebszőlő csucsor	<i>Solanum dulcamara</i>	5	9	4	TZ
Fekete csucsor	<i>Solanum nigrum</i>	0	6	4	GY
Kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>	0	7	4	A
Mezei csorbóka	<i>Sonchus arvensis subsp. uliginosum</i>	0	5	0	GY
Szúrós csorbóka	<i>Sonchus asper</i>	0	5	0	GY
Tyúkhúr	<i>Stellaria media</i>	0	5	0	GY
Fekete nadálytő	<i>Symphytum officinale</i>	5a	8	0	K
Gumós nadálytő	<i>Symphytum tuberosum subsp. nodosum</i>	5a	5	3	K
Gilisztaűző varádics	<i>Tanacetum vulgare</i>	5	7	0	K
Pongyola pitypang	<i>Taraxacum officinale</i>				
Herehura	<i>Trifolium arvense</i>	5a	2	4	GY
Mezei here	<i>Trifolium campestre</i>	5a	4	4	TZ
Lóhere	<i>Trifolium pratense</i>	5	6	3	TZ
Fehér here	<i>Trifolium repens</i>	5a	5	0	TZ
Keskenylevelű gyékény	<i>Typha angustifolia</i>	5	10	4	E
Széleslevelű gyékény	<i>Typha latifolia</i>	5	10	4	E
Érdeslevelű szil	<i>Ulmus glabra</i>	5a	7	3	K
Mezei szil	<i>Ulmus minor</i>	5	7	4	K
Nagy csalán	<i>Urtica dioica</i>	5	5	4	TZ
Orvosi macskagyökér	<i>Valeriana officinalis</i>	5	4	4	K
Szöszös ökörfarkkóró	<i>Verbascum phlomoides</i>	5	2	4	TZ
Deréceveronika	<i>Veronica beccabunga</i>	5a	9	4	K
Perzsa veronika	<i>Veronica persica</i>	7	4	4	GY
Szennyes bükköny	<i>Vicia grandiflora</i>	5k	4	3	GY
Keskenylevelű bükköny	<i>Vicia tenuifolia</i>	5	2	4	TZ
Mezei árvácska	<i>Viola arvensis</i>	5	4	0	GY
Kék ibolya	<i>Viola cyanea</i>	6k	4	4	K
Erdei ibolya	<i>Viola reichenbachiana</i>	6k	5	5	K
Illatos ibolya	<i>Viola odorata</i>	6a	4	4	K
Csíkos ibolya (amerikai ibolya)	<i>Viola sororia</i>				A
Téli szőlő	<i>Vitis berlandieri</i>				A
Parti szőlő	<i>Vitis riparia</i>	6a	5	4	A

FÉNYKÉPFELVÉTELEK

1. ábra Gyönyörű fehérnyárliget, kerékpárúttal.

2. ábra Felújítási, építési munkák okozta bolygatás.

3. ábra Tájidegen fekete fenyők az ártéri erdő helyén, valamint kivadulásra hajlamos bambuszok magántelken.

4. ábra Az ártéri vegetáció megszüntetésének és fragmentálásának gyakori módja a parkosítás és a sólyapályák kialakítása.

5. ábra Hódrágás a leányfalui Duna-parton.

6. ábra Tájidegen keserűfű fiatal hajtása 2024. március végén.

7. ábra Ramos, funkciójavesztett, felszámolandó épített elemek az ártéri erdőben.

8. ábra Tájidegen növényfaj kiültetése parkosított és kiirtott partszakaszra. Az előtérben lévő közműakna fedlapja jelzi, hogy közmű is húzódik az ártérben.

9. ábra Parkosítás jelentős méretű műszaki létesítménnyel.

A LEÁNYFALUI DUNA-PART HELYI VÉDETT TERÜLET TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVE (2024)

3.1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

Őrizze meg:

- a területen élő védett és fokozottan védett növény- és állatfajok által reprezentált, országos szinten is egyedülálló életközösséget, a védett és fokozottan védett fajokat, növelje populációik életképességét, különös tekintettel az alábbi megfigyelt védett, fokozottan védett és Natura 2000-jelölő fajokra, élőhelyekre:
 - o J4 – Fűz-nyár ártéri erdők (*Carduo crispum*-*Populetum nigrae*)/ 91E0 – Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) Éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők
 - o dunai csillagvirág (*Scilla vindobonensis*), nyári tőzike (*Leucjum aestivum*)
 - o kardoslepke (*Iphiclydes podalirius*), atalanta lepke (*Vanessa atalanta*), citromlepke (*Gonepteryx rhamni*), közönséges szemeslepke (*Arethusana arethusa*), csermelyszitakötő (*Onychogomphus forcipatus*), erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*), feketelábú szitakötő (*Gomphus vulgatissimus*), sárgás szitakötő (*Gomphus flavipes*/ *Stylurus flavipes*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), orrszarvú bogár (*Oryctes nasicornis*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), balin (*Leusiscus aspius*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), leánykancér (*Rutilus pigus*), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), barna varangy (*Bufo bufo*), erdei béka (*Rana dalmatina*), zöld varangy (*Bufo viridis*), fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), fali gyík (*Podarcis muralis*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vízisikló (*Natrix natrix*), erdei sikló (*Elaphe longissima*), kockás sikló (*Natrix tessellata*), balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*), barátcinege (*Poecile palustris*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), barázda billegető (*Motacilla alba*), bütykös hattyú (*Cygnus olor*), csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*), csuszka (*Sitta europaea*), egerészölyv (*Buteo buteo*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), erdei fülesbagoly (*Asio otus*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), északi búvár (*Gavia stellata*), ezüst sirály (*Larus argentatus*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), fekete rigó (*Turdus merula*), fenyvescinege (*Periparus ater*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), füstifecske (*Hirundo rustica*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), házi veréb (*Passer domesticus*), holló (*Corvus corax*), héja (*Hirundo rustica*), jégmadár (*Alcedo atthis*), kakukk (*Cuculus canorus*), kékcinege (*Cyanistes caeruleus*), kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*), kis poszáta (*Sylvia curruca*), kuvik (*Athene noctua*), macskabagoly (*Strix aluco*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), mezei veréb (*Passer montanus*), molnárfecske (*Delichon urbicum*), nagy bukó (*Mergus merganser*), nagy kócsag (*Egretta alba*), nagy tarkaharkály (*Dendrocopos major*), rövidkarmú fakusz (*Certhia brachydactyla*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), sárgafejű királyka (*Regulus regulus*), széncinege (*Parus major*), sztyeppi sirály (*Larus cachinnans*), szürke gém (*Ardea cinerea*), szürke légykapó (*Muscicapa striata*), ökörszem (*Troglodytes troglodytes*), örvös galamb (*Columba palumbus*), tengelic (*Carduelis carduelis*), tőkés réce (*Anas platyrhynchos*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), zöldike (*Carduelis chloris*), zöld küllő (*Picus viridis*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), európai hód (*Castor fiber*), európai mókus (*Sciurus vulgaris*), európai vidra (*Lutra lutra*), hermelin (*Mustela erminea*), közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*), nagy pele (*Glis glis*), keleti sünn (*Erinaceus roumanicus*).
- a természetes és természet szerű élőhelyeket, növelje ezek területi kiterjedését, természeti állapotát, a termőhelynek nem megfelelő, nem őshonos, vagy invazív fajokból álló életközösségek területének csökkentése mellett,

- a terület kiemelkedően magas biológiai sokféleségét, az élőhelyek mozaikosságát,
- a jellegzetes természetes felszínformákat.

Biztosítsa a terület további, természetvédelmi célú kutatását és fejlesztését. A területnek szerepet kell játszania a térség oktatási, környezeti nevelési tevékenységének és az ökoturizmus fejlesztésében. Teljesítenie kell a határokon átnyúló védett területekre vonatkozó nemzetközi elvárásokat, mert a terület ökológiai láncszem a határon túli, hasonló jellegű vizes élőhelyek, védett területek felé is, és lehetőséget teremt a közös tudományos és természetvédelmi projektek megvalósításához.

3.2. Természetvédelmi stratégiák

- Az árvízvédelmi, hajózási és rekreációs célokat szolgáló part- és mederrendezés során az élőhelyeket meg kell kímélni, legfeljebb lokális beavatkozások engedhetők meg, a további élőhelyfragmentáció és beépítés megelőzése mellett.
- Az illegális kialakított, kilátást biztosító és parkosított partszakaszokat fel kell számolni, helyükön a jellemző élőhelyeket helyre kell állítani.
- Tájédegen fás- és lágyszárú növényfajok terjedését meg kell akadályozni, meglévő állományait fokozatosan el kell távolítani.
- Honos, élőhelyre jellemző védett növény- és állatfajok életfeltételeinek biztosítása.
- Az oktatás és bemutatás feltételeinek fenntartása. Szemlélet- és tudatformálás.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3.1.1. Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

- A még meglévő természetközeli morfológiájú meder- és partszakaszok védelme. További művi beavatkozások mellőzése. Meglévő, rossz műszaki állapotú, feleslegessé vált műtárgyak elbontása, természetalapú, természetközeli megoldásokkal történő kiváltása (ld. nem működő szennyvíztisztító akna, távvezeték tartóoszlop alapzata, betorkolló burkolt patakmedrek, sólyapályák, lépcsők).
- A meder és a part dinamikus változásának védelme a természetes felszínalaktani értékek (pl. zátonyok, meredek partfalak) kialakulása érdekében.
- Meder- és partrendezés mellőzése, minimalizálása, természetalapú, mérnökbiológiai megoldások alkalmazása. Kőbeton és beton műtárgy, gabionkas, rénomatrac elhelyezése tilos.

3.3.1.2. Élőhelyek kezelése, fenntartása, rekonstrukciója és fejlesztése

Üzemszerű gye-, erdő-, nádgazdálkodás nem folytatható.

- Nádasok

- A nádasok vágása nem indokolt, irtásuk tilos.
- A tönkretett nádasokat vissza kell alakítani, ill. hagyni kell visszaalakulásukat.
- A nádasok kezelése, későbbi vizsgálatok alapján, legfeljebb foltokban, télen, fagyott talajon vagy jégen, több éves vágási rendszerben végezhető, kizárólag a nádasok becserjésedésének, beerdősülésének, a terep feltöltődésének megelőzése érdekében.
- A levágott nádat a területről el kell távolítani, helyszínen tárolni legfeljebb egy hónapig, rontott területrészen szabad.

- Erdők

- A közepes és jó állapotú erdőfoltok megőrzése terület elsődleges célja.
- Tájédegen fa- és cserjefajok fokozatos, élőhelyeket kímélő módon történő eltávolítása.
- Honos fa- és cserjefajok telepítése, ill. spontán terjedésük támogatása. Különösen ott javasolt a pótlás, illetve a spontán felverődő egyedek védelme, ahol a tájidegen fajok

egyedeit eltávolítják és fás élőhely fennmaradása, létrejötte, vagy állapotának javítása a cél, vagy ott, ahol a fás élőhely nem elég karakteres.

- Lábon álló és földön fekvő holtfa biztosítása.
- A terület látogathatóságát, igénybevételét a fák kivágása, metszése, taposási károk minimalizálása mellett, egyedi elbírálás alapján lehet csak biztosítani.

- Gyepfelületek

- A nádasok, erdőfoltok, cserjések helyén lakosok által kialakított gyepet vissza kell erdősíteni, ill. hagyni kell visszaalakulni. A visszaerdősülés érdekében két ütemű felhagyás
- A közösségi és közlekedési céllal összefüggő gyepfoltokat élőhelyet kímélő kaszálással kell fenntartani (ld. komp és hajóállomás közeli gyep, kerékpárút menti, a biztonságos közlekedést lehetővé tevő úrszelvény részét képező kétoldali gypsávok, kilátóhelynek meghagyott gyepfoltok).
- A gyepfelületeket felülvetni tilos, a degradált, növényzetmentessé vált területek mielőbbi visszaalakítása kivételével. Ekkor a termőhelyi adottságoknak megfelelő magkeveréssel történő felülvetés és gyepkezelés megengedett, a gyomfajok terjedésének megelőzése érdekében. A későbbiekben a környező élőhelyekről betelepülő lágyszárúfajok megmaradását segítő, nem parki gyepet eredményező kaszálási rend tartása kötelező.

3.3.1.3. Fajok védelme

- A védett növényfajok ismert és valószínűsíthető élőhelyei (erdők, gyep, nádasok) önmagukban is megőrzendők, kezelésük csak az élőhely kíméletével lehetséges (ld. még másutt leírtakat is).
- A védett állatfajok élőhelyeit minden káros beavatkozás ellen meg kell védeni. Ezzel összefüggésben az élőhelykezelési munkákat (pl. tájidegen fajok eltávolítása, honos fajok telepítése, kaszálás) szakaszosan, időben elnyújtva, jellemzően a téli félévben, száraz talajon lehet végezni.
- A látogatás szabályait a növény- és állatfajok védelméhez kell igazítani (pl. védett növényfajok állományai helyén semmilyen tevékenység nem megengedett, ösvények, kilátópontok fenntartás fészkelőhelyek felszámolását, zavarását nem eredményezheti).
- A lábon álló és földön fekvő holtfát a közlekedést nem gátló módon helyben kell tartani.
- Az idős fákat meg kell őrizni a hozzájuk kötődő állatfajok (pl. a megfigyelt és egyéb madárfajok, ízeltlábúak, denevérek) védelme miatt is.
- Madár- és denevérodúk kihelyezése javasolt.

3.3.1.4. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A terület táj- és kultúrtörténeti értékeinek feltárása, bemutatása szükséges.
- A Duna-part és meder természeti és tájképi egyedi tájérték.
- További egyedi tájértékek pl. az idős tölgyfasor, a régi hajóállomás, védelme.

3.3.1.5. Látogatás

- A terület szabadon látogatható, de látogatása csak a meglévő nyomvonalakon lehetséges, javasolt.
- A látogatható területrészekben a nyomvonalat, a területfoglalás módját, a kapcsolódó műszaki infrastruktúrát úgy kell meghatározni, hogy annak működése, fenntartása ne okozza az élőhelyek zavarását, területi csökkenését, állapotának romlását (ld. madárfajok költési időszakán kívüli létesítés/fenntartás, taposás mellőzése jó élőhelyeken).
- A terület védettségét jelző, valamint használatának szabályairól szóló tájékoztató táblákat a terület megközelítési pontjain mielőbb el kell helyezni, esetenként pótolni kell, tartalmukat szükség esetén felülvizsgálni, kiegészíteni szükséges.
- A terület értékeiről szóló (tanösvény-)táblákat a lehető legkisebb számban, méretben, lehetőleg takarásban, de a célszerűségnek megfelelően kell ki- vagy áthelyezni. A tanösvény a kisebb beruházási és fenntartási költségek érdekében okostelefon-alapú is lehet, melyhez a tájban egy-egy QR-kódos állomásjelölő kapcsolódik csupán.

- A látogatásra vonatkozó előírásokat az interneten is elérhetővé kell tenni, a terület értékeinek bemutatása mellett.
- További parkolóhely a természeti értékek rovására nem alakíthatók ki, az illegális parkoló helyeket fel kell számolni. Parkolás lehetőségét a területen kívül, meglévő parkoló igénybevételével és ajánlásával kell biztosítani.
- A Duna nyílt víztükrére, a túlpartra nyíló kilátást csak már meglévő, megnyitott szakaszokon, esetenként azok kiterjedésének csökkentésével, lehet biztosítani, még meghatározandó helyen, módon, számban.

3.3.1.6. Oktatás és bemutatás

- A terület természeti értékeinek bemutatása, a környezeti nevelés, szemlélet- és tudatformálás kiemelt cél, melyet csak kijelölt nyomvonalon lehetséges megvalósítani.
- A terület önálló és vezetett látogatóként történő bejárása csak ennek biztosításával lehetséges. (Lásd a látogatás szabályait.)
- A terület értékeinek megismerését „virtuálisan” is lehetővé kell tenni: Az interneten be kell mutatni az itt élő növény- és állatfajokat, a tájat és annak változását, ideértve az élőhelyek egyediségét és regenerálódását, rehabilitációját. Mindezeket javasolt beépíteni a helyi tantervbe.
- Amennyiben területet bemutató szakvezető biztosítható, a vezetett túrák és foglalkozások lehetőségét javasoljuk. A foglalkozásoknak azonban az élőhelyek kíméletével és legkisebb zavarásával kell járnia.

3.3.1.7. Kutatás, vizsgálatok

- A terület további alapállapot-kutatása szükséges, a még nem, vagy régen vizsgált taxonokra (pl. kisemlősök, denevérek, ízeltlábúak) vonatkozóan is.
- Öt éven belül (2029-ig) a területkezelés hatásainak változását vizsgálni szükséges, az alapján a természetvédelmi kezelési tervet felül kell vizsgálni, a természeti állapotról rendelkezésre álló adatbázist ki kell bővíteni és közzé kell tenni.
- Bármely szervezet megbízásából készült kutatási eredményeket (ide értve a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkat is) az Önkormányzatnak és a DINPI-nek el kell juttatni.

3.3.1.8. Terület- és földhasználat

- Az élőhelyeket közvetlenül (pl. erdőirtás, fakivágás) és közvetett módon (pl. rekreációs tevékenységek távolhatása, pl. zaj) megváltoztatni tilos.
- Horgászat és vadászat csak a természetvédelmi érdekek teljes figyelembevételével engedélyezhető. A horgászati és vadászati infrastruktúra fenntartását vagy létesítését a természetvédelmi kezelővel egyeztetni szükséges.
- A látogatás szabályokhoz kötött, infrastruktúráját minimalizálni kell.
- Szennyvizet, csapadékvizet el-, át- és bevezetni a védett terület és természeti értékeit, életközösségeit veszélyeztető mértékben nem lehet.
- Csak természetalapú, legfeljebb mérnökbiológiai partvédelmi megoldások engedhetők meg.
- A már funkciójukat veszített műtárgyakat el kell bontani.
- Használatban lévő, szükséges műszaki létesítmények esetében a természetalapú és mérnökbiológiai, tájba illő, rejtett, takart megoldásokat kell alkalmazni.
- A terület talajvízszintjét csökkentő beruházás (pl. vízelvezető árok) a területen és azok lehetséges hatóterületén belül nem lehetséges.
- A csapadékvizeket a területre szennyezésektől mentesen kell bevezetni. Ennek érdekében a kapcsolódó árokrendszert meg kell vizsgálni, a szennyezőforrásokat fel kell számolni.
- Anyagnyerő és deponáló helyeket ideiglenesen sem lehet létesíteni, az élőhelyrehabilitációs célú beavatkozások kivételével, vagy a közművek és a kerékpárút felújítása kivételével. Ezen esetekben is az igénybevétel helyét és kiterjedését előzetesen természetvédelmi szakértői segítséggel ki kell jelölni, a munkálatokat természetvédelmi művezetéssel is ellenőrizni kell. Bányászatot folytatni nem lehet.
- A területen csak a gyalogos közlekedés és csak a kijelölt útvonalakon megengedett. Ez alól kivétel a kerékpárúton történő kerékpáros közlekedés, ill. a kerékpárút menti úrszelvény

fenntartását végző gépek használata, valamint a csak a Duna felől megközelíthető ingatlanok és nagy parkoló kivételével.

- A gyalogutak, ösvények burkolását kerülni kell. A kő, kő zúzalék alkalmazása kerülendő, az aszfalt, a beton alkalmazása tilos. Egyéb ösvények nem alakíthatók ki; a vadcsapások csak kutatási céllal vehetők igénybe.
- Törekedni kell a környező területeken történő gazdálkodás hatásainak csökkentésére (ld. pl. komposztálható kerti szerves hulladék tulajdonos telkén ötértető komposztálása, az elszállítás kötelező igénybevétele).
- További vizsgálatoknak a már védett terület környezetében lévő területek állapotára is ki kell terjedniük, a potenciális károsító hatások kiszűrése és a lehetséges bővítési területek lehatárolása érdekében.
- Az illegális hulladéklerakókat fel kell számolni, újabb lerakók keletkezését meg kell előzni.
- Az illegális fa- és cserjeirtást meg kell előzni.

3.3.1.9. Természetvédelmi infrastruktúra

- A terület védettségét jelző táblákat mielőbb ki kell helyezni, szükség esetén pótolni és felújítani kell.
- A természeti értékek bemutatását szolgáló épített és fenntartott elemek (információs táblák, kaszálással, gallyazással fenntartott ösvényszakaszok, festett nyomvonal-jel, pihenőpad) a legkisebb beavatkozással létesíthetők és üzemeltethetők. Tájba illesztésüket helyük, méretük és anyaguk megválasztásával kell szavatolni. További parkolót a területen belül nem lehet létesíteni, bővíteni.

3.3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3.2.1. Szántó művelési águ területek kezelése

- Szántó művelési águ területek nem találhatók a tervezési területen.
-

3.3.2.2. Gyep (rét és legelő) művelési águ területek kezelése

- A rét és legelő művelési águ területek nem találhatók a tervezési területen, de gyepterületek megtalálhatók.
- Az illegálisan, nádas, honos cserjés és erdő foltok irtása révén kialakított gyepeket fel kell számolni, vissza kell alakítani, vagy hagyni kell visszaalakulni.

3.3.2.3. Szőlő, kert és gyümölcsös művelési águ területek kezelése

- Szőlő, kert és gyümölcsös művelési águ terület nincs a területen.

3.3.2.4. Nádas művelési águ területek kezelése

- Nádas művelési águ terület nincs a területen.
- A terület nádasait a fent leírtak szerint, a nádas állományok mennyiségi és minőségi állapotának megőrzése és javítása érdekében kell kezelni.

3.3.2.5. Erdők kezelése

- Erdő művelési águ terület nincs a területen.
- Haszonfa-termelést szolgáló erdőgazdálkodás nem folytatható, a meglévő erdőket védelmi (pl. talaj-, partvédelmi) funkciójú, egyúttal természetvédelmi célokat is szolgáló erdőkként kell kezelni.
- A spontán létrejött erdőket, cserjéseket természetvédelmi szempontok szerint kell kezelni, a termőhelyre jellemző természetes erdei élőhelyek megőrzése és kialakítása, rehabilitációja a kezelés célja az élőhelyek kíméletével, tájidegen fajok eltávolításával.

3.3.2.6. Fásított terület művelési águ területek kezelése

- Fásított területként nyilvántartott földrészlet nem található a tervezési területen.
- A terület fásított, erdősített, önerdősült fás élőhelyeit az erdők kezelésénél leírtak szerint kell kezelni.

3.3.2.7. Halastó művelési ágú területek kezelése

- Nem releváns.

3.3.2.8. Művelési alól kivett, ill. beépített és beépítésre szánt területek kezelése

- A művelési alól kivett, tervezési területen húzódó utakat, sólyapályákat, mőtárgyakat a fent leírt módon kell fenntartani, fejleszteni, szükség esetén elbontani.
- A tervezési terület további beépítése nem lehetséges.

A HELYI VÉDETT TERÜLET HELYRAJZI SZÁMAI

Helyrajzi szám	Megjegyzés
Leányfalu 06/1	Duna part és meder közel egésze, a koordinátákkal lehatárolt részen belül
Leányfalu 04/7 erdős részek	DMRV védterület Duna felé eső, koordinátákkal lehatárolt erdősült része
Leányfalu 04/7 gyepes részek	DMRV védterület kaszált gyepterületei, későbbi vizsgálat alapján, bővítés során
Leányfalu 07/2	A földrészlet koordinátákkal lehatárolt, jórészt erdősült része, védett fajjal
Leányfalu 2650/4	Duna-parton hosszan húzódó földrészlet, mely a volt kemping déli végétől északra erdősült
Leányfalu 2729	A Seres utca alsó-középső szakaszának koordinátákkal lehatárolt része, erdővel, védett fajjal
Leányfalu 2764/1	A Seres utca alsó szakasza, erdővel, védett fajjal
Leányfalu 2764/2	A Seres utcától délre eső, nyárfással borított ingatlanok
Leányfalu 2764/3	
Leányfalu 2764/4	
Leányfalu 2764/5	
Leányfalu 2764/6	
Leányfalu 2764/7	
Leányfalu 2764/8	
Leányfalu 2764/9	
Leányfalu 2588/2	A kerékpárút egyik földrészlete, annak koordinátákkal lehatárolt, Duna felé eső sávja
Leányfalu 2556	A kerékpárút egyik földrészlete, annak koordinátákkal lehatárolt, Duna felé eső sávja
Leányfalu 2554	A kerékpárút egyik földrészlete, annak koordinátákkal lehatárolt, Duna felé eső sávja

A HELYI VÉDETT TERÜLET HATÁRÁNAK TÖRÉSPONT-KOORDINÁTÁI**Koordináta lista 1:****Leányfalui Duna-part HTT Dunaparti részének szakértői javaslat általi lehatárolásának sarokponti koordinátái**

653360.12890611472539604 266251.98663313552970067,
653467.39928500622045249 266327.13326219847658649,
653484.6084366999566555 266304.18772660673130304,
653521.32129364681895822 266233.05656627233838663,
653612.5297976229339838 266008.29787467140704393,
653634.32805643510073423 265909.63207162689650431,
653643.50627067184541374 265828.74905866599874571,
653672.8784110436681658 265574.05528762639733031,
653643.5062706716125831 265353.48965272196801379,
653513.17302862193901092 264940.93752159731229767,
653402.57814695802517235 264471.23380921938223764,
653386.5162720438092947 264375.43619812384713441,
653385.94263365399092436 264319.79327431385172531,
653393.39993272128049284 264230.01886631117668003,
653404.8727005171822384 264159.74816356145311147,
653432.98098161711823195 264076.57059704139828682,
653436.9964503456139937 264034.12135619664331898,
653432.98098161723464727 263928.71530207205796614,
653423.22912899067159742 263794.34050926292547956,
653397.98903983982745558 263586.97023135249037296,
653384.22171848476864398 263506.66085678141098469,
653327.14469869993627071 263258.84907239052699879,
653276.37770120333880186 263108.05388067354215309,
653233.92846035852562636 263004.22533212089911103,
653189.75830434530507773 262919.25514563266187906,
653166.81276875350158662 262857.3021995349554345,
653157.63455451687332243 262808.5429364024894312,
653149.6036170597653836 262746.0163519149646163,
653149.6036170597653836 262661.9783278102404438,
653156.20045854151248932 262577.72518930939259008,
653173.40961023536510766 262472.46254478226182982,
653214.13793591049034148 262301.80512381868902594,
653217.86658544524107128 262289.97383202903438359,
653240.23848264710977674 262216.54811813542619348,
653260.31582628993783146 262098.37860983796417713,
653271.21495569602120668 262041.73181884584482759,
653296.45504484698176384 261897.17494461784372106,
653312.51691976119764149 261718.34317659967928194,
653310.22236620204057544 261587.84044292161706835,
653307.92781264276709408 261551.70122436463134363,
653291.86593772855121642 261469.09729623433668166,
653245.97486654506064951 261198.48338584919110872,
653128.88195216958411038 261206.39826657419325784,
653142.71995638217777014 261255.27358643876505084,
653158.20819290669169277 261333.28840745068737306,

653169.68096070247702301 261391.79952320962911472,
653176.65097280463669449 261524.73957573185907677,
653178.78988417633809149 261564.66592133729136549,
653155.97482954466249794 261714.74620258633513004,
653150.27106588671449572 261828.10850528746959753,
653146.16178672097157687 261909.79498919326579198,
653150.17725544946733862 261964.86427461344283074,
653136.40993409440852702 262024.52266715199220926,
653131.82082697609439492 262066.11145041199051775,
653122.06897434964776039 262112.576159985299455,
653107.1543762149522081 262187.14915065845707431,
653087.0770325722405687 262244.79980883270036429,
653072.16243443754501641 262302.73728620185283944,
653061.14975873182993382 262340.19953620003070682,
653009.92266914481297135 262571.48687182023422793,
652990.56568346498534083 262748.19688035547733307,
652987.26395274791866541 262805.17281086242292076,
652990.70578308671247214 262839.3042950551607646,
652996.15534778975415975 262857.08708513871533796,
653001.03127410297747701 262891.50538852636236697,
653010.4963075346313417 262931.80348540935665369,
653022.2558945253258571 262972.24499188980553299,
653099.12343875784426928 263140.39274489809758961,
653123.53467374027241021 263184.00007234327495098,
653140.71222201792988926 263174.0222954997443594,
653152.40997725841589272 263194.69462920184014365,
653164.80503438937012106 263187.21597846498480067,
653188.05850012041628361 263203.96324514597654343,
653218.00325932446867228 263246.74147258035372943,
653220.49865592480637133 263255.29711806727573276,
653222.99405252514407039 263265.63518969720462337,
653221.21162638207897544 263277.75568747031502426,
653214.42475510644726455 263285.52325751585885882,
653208.68837120849639177 263291.83327980356989428,
653245.40122815547510982 263362.82103054050821811,
653260.88946467987261713 263413.30120884237112477,
653241.24234982952475548 263422.80209467333042994,
653247.59153330000117421 263487.01251667022006586,
653261.03287427732720971 263568.57795047963736579,
653269.78085972170811146 263622.57166391896316782,
653280.82339872524607927 263678.64481652132235467,
653284.69545785640366375 263723.78298731817631051,
653297.45891202928032726 263721.91866255138302222,
653301.6177903552306816 263750.74399163847556338,
653287.13342101301532239 263753.21780719445087016,
653288.99774577980861068 263766.55489975720411167,
653294.59072008030489087 263779.64102552435360849,
653296.31163524964358658 263804.66600027907406911,
653294.73412967775948346 263821.01469438819913194,
653292.86515733471605927 263845.54753535467898473,
653290.00161296199075878 263886.19435642851749435,
653289.28456497471779585 263898.59928660781588405,
653293.01321450842078775 263914.94798071694094688,
653302.90847673232201487 263938.10863070486811921,
653304.48598230420611799 263952.4495904496870935,

653298.31936961400788277 263971.88159090396948159,
653317.24943647894542664 263987.3698274286580272,
653307.49758385249879211 264009.4549054357339628,
653285.98614423524122685 264037.5631865356117487,
653266.1956197873223573 264066.38851562276249751,
653231.77731639973353595 264119.45006667863344774,
653213.42088792636059225 264168.20932981109945104,
653214.28134551097173244 264206.284577933663968,
653207.68450402840971947 264283.22382696473505348,
653204.81631207943428308 264391.569777837023139,
653218.00999504467472434 264429.71673075831495225,
653242.38962661090772599 264518.55897637759335339,
653248.69964889867696911 264516.83806120819645002,
653256.15694796596653759 264534.33403209690004587,
653264.76152381289284676 264532.61311692756135017,
653266.76925817714072764 264544.37270391831407323,
653257.01740555057767779 264548.10135345195885748,
653263.61424703325610608 264574.77553857734892517,
653257.59104394039604813 264579.07782650081207976,
653266.1956197873223573 264623.39139211236033589,
653313.09055815369356424 264769.16724791849264875,
653340.0515624739928171 264842.3061426171916537,
653381.3535265390528366 264950.72379828820703551,
653323.41604916972573847 264982.84754811687162146,
653359.98549651890061796 265100.01318923209328204,
653371.02803552080877125 265159.7074341697152704,
653440.4382806858047843 265163.14926450850907713,
653466.2520082265837118 265273.71806414122693241,
653450.78811361326370388 265304.55245478870347142,
653458.6307886429131031 265386.54405737126944587,
653471.46425687323790044 265472.10051224008202553,
653492.14040013321209699 265504.54066804441390559,
653496.08120449562557042 265534.2215979061438702,
653510.99580263032112271 265587.85678735183319077,
653499.98307516286149621 265648.56070040690246969,
653492.14040013321209699 265684.20922326890286058,
653505.83305712218862027 265717.2122442502877675,
653489.19754381815437227 265762.24285784910898656,
653484.32161750493105501 265792.28716851456556469,
653475.74207961664069444 265827.87277040275512263,
653469.40701937023550272 265841.3332508418825455,
653477.43795682734344155 265868.86789355200016871,
653473.13566890393849462 265902.28232975746504962,
653466.53882742126006633 265914.61555513803614303,
653421.556324866367504 266037.12959960266016424,
653379.49106788926292211 266149.77893184655113146,
653347.40739731350913644 266209.84669286897405982,
653323.41604916797950864 266232.48292788257822394,
653360.12890611472539604 266251.98663313552970067

**Koordináta lista 2:
Leányfalui Duna-part HTT Dunaparttól távolabb eső egységének,
szakértő általi lehatárolásának sarokponti koordinátái**

653358.98162933508865535 265102.91723358014132828,
653236.18400598422158509 265113.29812963405856863,
653241.88776964216958731 265134.68724335124716163,
653242.15513356344308704 265215.87675416958518326,
653243.2245892493519932 265268.28008277673507109,
653246.43295630696229637 265326.20893242745660245,
653242.86810402071569115 265367.3829763302863687,
653247.85889722139108926 265404.45744010951602831,
653246.7894415354821831 265439.03650728560751304,
653250.35429382172878832 265473.97205969039350748,
653243.93755970662459731 265629.13225544727174565,
653213.27983004529960454 265760.31881957943551242,
653174.06645489705260843 265904.69533717056037858,
653382.96679886837955564 265918.24177585809957236,
653398.65214892767835408 265834.82423236104659736,
653425.03205584560055286 265732.86945697572082281,
653420.75423310208134353 265656.58161805104464293,
653420.75423310208134353 265569.24273703916696832,
653407.20779441460035741 265456.2369195666979067,
653437.86552407580893487 265451.9590968232951127,
653369.88075874117203057 265159.13379577995510772,
653358.98162933508865535 265102.91723358014132828

A TERVEZÉSI TERÜLET ÁTNÉZETI TÉRKÉPE